Cumhuriyet

18 inci yıl sayı: 6329

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı 24299 - 24290

Çarşamba 1 Nisan 1942

MODEL

Yegâne MODA MECMUAMIZ olan M O D E L' in İlkbahar sayısı en yeni mevsim modellerile dolu olarak çıktı. MÜVEZZİLERDEN İSTEYİNİZ. Fiatı her yerde (25) kuruştur.

İDARE

İkinci İnönü Zaferimiz

Bugün, kurtuluş savaşında kazandığımız ikinci büyük muzafferiyetin 21 inci yıldönümünü kutluyoruz

Hindistan Ne olacak?

Eğer 380 milyon nüfuslu bu büyük memleketin çokluklarına dayanan üç beş aklı başında adam çıkarak vatanlarının mukadderatına istikamet verecek bir karakter celâdeti gösterebilirlerse Hindistan pek kolaylıkla hürriyet ve istiklâline kavuşabilecektir. Ayni ezelî ve ebedî düstur önündeyiz: Hürriyet verilmez, alınır!

İngiliz harb kabinesi azasından eski Moskova büyük elçisi Sir Stafford Cripps'in Hindistana götürdüğü teklifleri öğrendik. Hindistana bu harbin bitmesini müteakıb bir dominyon idaresi vermek istiyen bu tekliflere karşı eski lider meşhur Gandi bunları vadeli bir çek olarak telâkki etmiştir. İngiltere geçen Umumî Harb esnasında dahi Hindistana buna benzer vaidlerde bulunmuş olduğu için bu defaki teklifler Hind kamoyunda biraz sabıkalı gibi telâkki olunmaktan kurtulamamak tehlikesini beraberlerinde taşıyarak ortaya çıkmış bulunuyorlar.

İngilterenin Hindistan için bu defaki tekliflerinin ciddî olduğunda şüphe yoktur. Belki geçen Umumî Harb esnasındaki vaidleri de ciddî idi. Hindistanın muhtar veya müstakil toplu bir idareye kavuşturulmasında esasen dahilî zorluklar vardır. İngiltereye vaidlerini tuttura-mıyan sebeblerin büyücek bir kısmı da bu zorluklardan ileri geldiğini kabul etmek lâzımdır. İngiltere, verilecek yeni bir idare ile ayni zamanda Hindistanın kargaşalıklara uğramamasını da temin altına almak istiyor. Aksi takdirde doğurabileceği neticeler itibarile Hindistanın altı üstüne gelebilir, ve o zaman yeni idare İngiltereye büyük bir gaile teşkil ettiği halde binnefis Hindistan için de hayırsız ve felâketli bir iş olabilir.

Şimdi harb içinde ve ateş Hindistanın saçaklarına sıçramak tehlikesini gösterdiği bir sırada İngiltere Hindlilerin kalblerini kazanmak ve onların kendilerile işbirliği yapmalarını temin etmek için nasıl hareket etmeliydi? Onun nasıl hareket etmek gerektiği kararını almış olduğunu işte Sir Stafford Cripps'in Hindistana götürdüğü tekliflerde görüyoruz: Gene harb sonuna talik olunan bir hürriyet ve istiklâl. Hindliler müstakbel anayasalarının esaslarını kendileri hazırlıyacaklar. İngiltere tac ve tahtına bağlı kalmakta devam edecek olan bu dominyon idaresi harbden sonra Hindistanda toplanacak bir kurucular meclisi tarafından tayin ve tespit olunacaktır, ve eğer Hindistan umumî heyetile bir bütün teşkil etmek neticesine varamazsa hususî vaziyetlerini muhafaza etmek istiyecek cemiaların bu hallerine itiraz olunamıyacak ve herhalde Hindistanda azlıkların haklarına kemalile riayet edilecektir.

Görülüyor ki İngiltere meseleyi gene ciddî, ve hatta şimdiki ölüm kalım harbi içinde lüzumundan fazla bile görülebilecek surette ciddî tutmuştur. Biz İngiltere'nin ne geçen defaki vaidlerile, ne bu defaki tekliflerile Hindistanı oyalamak, aldatmak ve atlatmak istediğini asla zannetmeyiz. Fakat şekil itibarile tekliflerin Hindistanda tatmin etmeyici tesirler yapmasından korkmağa yer olduğunu da saklamayız. İngiltere Hindistanın kalbini kazanmak için tasavvur ettiği dominyon idaresinin hiç olmazsa en esaslı maddelerinde bir kabataslağını şimdiden icra mevkiine koymak dirayet ve basiretini göstermeliydi. Meselâ Hindistanın istikbalini hazırlamakla beraber şimdiden Hind işlerinde söz sahibi olacak bir icra komitesi teşkili gibi bir şekil ve suretle. Böyle müspet bir başlangıç Hindistanda İngiltere lehine ve İngilizlerle işbirliği hesabına derin tesirler icra edebilir, istikbal için teminat olmakla beraber hal için de kolaylaştırıcı.

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 3 sütun 4 te)

İnönü zaferlerinin en büyük kahramanı İsmet İnönü

Yazan : **Abidin Daver**

Bu gün, aziz Millî Şefimiz İsmet İnönünün, İnönünde, «milletin makûs talihini yendiği» kutlu günün yıldönümüdür. Bu makûs talih, Mondros mütarekesinin imzalandığı 30 birinciteşrin 1918 denberi devam ediyordu. 13 ikinciteşrin 1918 de düşman donanması İstanbul limanına demirlemişti; 15 mayıs 1919 da İzmir, 16 mart 1920 de İstanbul, 8 temmuz 1920 de Bursa, 25 temmuz 1920 de Edirne işgal edilmişti. 10 ağustos 1920 de, Padişahın murahhasları Sevr paçavrasını imzalamışlardı. Gerçi arada, 29 eylûl 1920 de Sarıkamış, 30 birinciteşrin 1920 de Kars, geri alınmış; 7 ikinciteşrin 1920 de Gümrü zaptedilerek 2 - 3 birincikânun 1920 gecesi Gümrü itilâfnamesi imzalanmış; böylece İstiklâl Harbinin ve millî idarenin şark cephesinde kazandığı muvaffakiyetler yüzümüzü güldürmüştü amma, asıl büyük tehlike garbdan geliyordu. Garb cephesinde ise, «makûs talih» devam ediyordu.

1921 yılı, kara talihin dönmeğe başladığı senedir. Çünkü bu yılın onuncu gü-

(Arkası sahife 2 sütun 7 de)

"Ankara sakindir„

İsviçre gazeteleri vaziyetimizi dikkat ve hararetle mütalea ediyorlar

BU HARBİN TARİHİ YAZILIRKEN

«Ankara mühim bir mevki işgal edecektir - Hiçbir tazyik veya taviz onu tarafsız siyasetinden ayıramamıştır»

Bern 31 (a.a.) — Nasional Zeitung bürosu: Türkiye hakkında dolaşan telâşlı şayialara rağmen Ankarada sükûnet vardır. Ve Türkiyeye karşı herhangi bir tehdidin mevcudiyeti reddediliyor. Salâhiyetli Türk kaynakları, Türk siyasetinde Mihver lehinde bir değişme mevcud olduğuna dair dönen haberlerden en küçük bir hakikat zerresi bulunmadığını temin ediyorlar. Türk kabinesinde bir tebeddül de bahis mevzuu olamaz. Çünkü Türkiyenin iç ve dış siyasetlerindeki istikrar şu anda en başta gelen vazife-

(Arkası sahife 3 sütun 4 te)

PARTİ GRUPUNDA

Ticaret Vekili, iaşe durumuna dair geniş izahat verdi

Başvekil Dr. Refik Saydam

Başvekilin beyanatı

Umumî Heyetçe tasvib edildi

Ankara 31 (a.a.) — C.H.P. Meclis Grupu umumî heyeti bugün saat 15 te reis vekili Trabzon meb'usu Hasan Sakanın reisliğinde toplandı. Celsenin açılmasını müteakıb kürsüye gelen Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen, memleketin bugünkü iaşe durumuna müteallik iktısadî ve ticarî meseleler hakkında umumî heyete mufassal izahat verdi. Bu izahatın ihtiva ettiği muhtelif mevzular üzerinde söz alan hatiblerden ba-

(Arkası sahife 3 sütun 2 de)

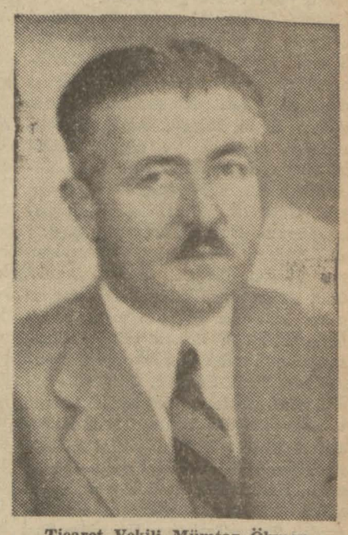

Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen

Müttefikler tebliği

Amerika taarruz için hazırlanıyor

Başka harb sahalarındaki Avustralya kuvvetleri vatanlarına döndüler

Çin makamları Tunguda örfî idare ilân etti

Nevyork 31 (a.a.) — Siyasî mahfillerde Pasifikte bir harb meclisi kuruluşunun Amerikalar arası müdafaa komitesi toplantısının ilk celsesine tesadüf ettiği kaydolunmaktadır. Bu celseye iştirak eden General Marshall, Birleşik Amerikanın en büyük maksadının yakında yapılacak büyük taarruz için kuvvetler toplamak olduğunu söylemiştir.

Tungu kesiminde vaziyet düzeldi

Çungking 31 (a.a.) — Röyter ajansına gelen bir habere göre Tungu kesiminde vaziyet iyileşmiştir. Çin takviye kıt'aları Tungu'nun şark kısmında bulunan Çin kuvvetlerile irtibat tesis etmişlerdir.

Japonlar ve Birmanyalılar bir şehre hücum ettiler

Yeni Delhi 31 (a.a.) — Birmanyadaki İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Japon ve Birmanlardan mürekkeb muazzam düşman kuvvetleri Tonbo nehrini geçerek Schwedaung şehrine taarruz etmişlerdir.

Hind hudud taburu bu mevkii kurtarmak üzere yola çıkarılmıştır. Bunu takib eden muharebe neticesinde İngiliz kıt'aları hepsi de Birmanyalı olmak üzere 300 askeri öldürmüşler ve 70 esir almışlardır. Buna rağmen düşman kuvvetleri Schwedaung'de yol barajlarını idame etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Avustralya 2 haftaya kadar taarruz bekliyor

Melbourne 31 (a.a.) — Avustralya hükûmeti Japonların iki hafta zarfında Avustralya kıt'asına karşı taarruza geçeceklerini tahmin etmektedir.

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Hindistanda buhran alâmetleri

Cripps'in teklifleri, kongrede şiddetli itirazlarla karşılanıyor

Teklifte esaslı bir değişiklik yapılmazsa bütün plânın reddedilmesi ihtimali var

Sir Cripps

Yeni Delhi 31 (a.a.) — Cripps, Hind halkına radyoda söylediği bir nutukta neşredilen teklifleri kısaca anlattıktan sonra şöyle demiştir:

«— Bu teklfiler Britanya Harb Kabinesi tarafından ittifakla tasvib edilmiştir. Britanya hükûmeti ve milleti, Hind milletinin her bakımdan kendilerinin Büyük Britanyadaki ana yasaları ve büyük dominyonların anayasaları kadar hür bir anayasaya malik bulunmaları arzusundadır. Bu karışık zamanlarda derhal yeni bir anayasa yapamayız. Bu iş, alelâcele yapılamıyacak kadar önemlidir. Bu tekliflerin dayandığı prensip, yeni anayasanın bizzat Hind milleti tarafından seçilecek mümessiller tarafından hazırlanmasıdır.»

Hindistan müdafaasının dünya mü-

(Arkası sahife 3 sütun 2 de)

Şark cephesi harekâtı

Almanyada ilkbahar için hazırlık

Rusların Donezt'de büyük bir taarruza geçtikleri haber veriliyor

Alman hatlarının arkasına paraşütçüler indirildi

Berlin 31 (a.a.) — Alman umumî karargâhının tebliğinde ezcümle deniliyor ki:

Donetz havzasında ve merkez kesiminde Sovyet taarruzları püskürtülmüştür. 24 tank isabetler almıştır. Cephenin muhtelif kesimlerinde Alman taarruz hareketleri muvaffakıyetle devam ediyor.

Alman hava kuvvetleri Sıvastopol tayyare fabrikasını ve Kerç berzahındaki liman tesislerini tesirli surette bombalamıştır. Birçok Sovyet tayyaresi ve büyük miktarda müteharrik malzeme tahrib edilmiştir. Mourmansk limanı bombalanmıştır. 23 mart ile 30 mart arası 183 Sovyet tankı tahrib edilmiştir.

Murmansk sularında seyerden bir düşman gemi kafilesi Alman denizaltıları tarafından tekrar taarruza uğramıştır. Topyekûn 11,000 tonilâtoluk iki taşıt batırılmıştır. Üçüncü bir taşıta bir torpil isabet etmiş ve geminin kaybı çok muhtemel bulunmuştur. Bir hava hücumu esnasında diğer bir gemi hasara uğramıştır.

Almanlar büyük hazırlık yapıyorlar

Ankara 31 (Radyo gazetesi) — Yabancı kaynaklardan alınan haberlere göre şark cephesinde Alman hatlarının gerisinde büyük hazırlıklar yapılmaktadır. Bilhassa geniş ölçüde hava hareketi görülmektedir.

Harkof cephesinde Rusların taarruzu

Bükreş 31 (a.a.) — Harkof bölgesinde birkaç günlük bir sükûnetten sonra Sovyet zırhlı kuvvetleri, şimal, cenub

(Arkası sahife 3 sütun 2 de)

Milletin büyük rağbeti üzerine

25 milyon liralık daha tasarruf bonosu çıkarılıyor

Ankara 31 (Telefonla) — Hazinenin kefaleti altında çıkarılan 50 milyon liralık tasarruf bonosu halkımızın gösterdiği büyük rağbet sayesinde pek kısa bir zamanda tamamen satılmış ve bu hususta talebleri devam etmekte olduğundan bu talebleri karşılamak için yeniden 25 milyon liralık tasarruf bonosu ihracı muvafık görülmüştür.

Diğer taraftan bankalar kanunu mucibince tesisi lâzım gelen mevduatın munzam karşılığı 1941 senesinden itibaren yüzde 15 olarak tesbit edilmişti. Hali hazırdaki şartlar dolayısile bu karşılığın daha yüksek bir hadde çıkarılmasına karar verilmiş, nispet yüzde 20 olarak tespit edilmiştir. Bu hususta lâyiha alâkalı encümenlerden geçerek Meclis ruznamesine alındı.

Maarifte terfiler

Ankara 31 (Telefonla) — Necmeddin Boran Maarif Vekâleti birinci sınıf müfettişliğine, Hikmet Türk başmüfettişliğe terfian tayin edilmişlerdir.

Bomba muhakemesi

Bu sabah 9,30 da, Ankara Ağırceza mahkemesinde görülmeğe başlıyacak

Ankara 31 (Telefonla) — Bomba hâdisesi suçlularının muhakemesi yarın (bugün) saat 9,30 da Ankara ağırceza mahkemesinde yapılacaktır. Mahkemeye pek mahdud kimselerle sadece gazeteciler kabul olunacaktır. Dinleyiciler ve alâkadarlar için yerler tespit edilmiş ve davetiyeler dağıtılmıştır.

Ankarada Atatürk bulvarında patlıyan bomba ile beraber parçalanarak ölen Ömer Tokat

13 yaşında bir hizmetçi kız

Hem eşya çaldı, hem de eve ateş vererek kaçtı

Erenköyünde, Bostancı caddesinde oturan Dilberin evlâdlığı 13 yaşlarında Hatice, evden bir miktar eşya çalmış, geceleyin de köşkün alt katına petrollu kâğıdlar koyup tutuşturarak köşkten kaçmıştır

Yangına derhal yetişen Erenköy itfaiyesi tarafından petrollu köğıdlar köşkü tutuşturmadan ateş söndürülmüş ve yapılan tahkikat sonunda hizmetçi kızın bu işi yaptığı anlaşıldığından Hatice yakalanmıştır. Kızın köşkten çaldığı eşyalar da polis tarafından sattığı yerlerden geri alınmış ve küçük kundakçı adliyeye teslim edilmiştir.

Yeni Orta Elçilerimiz

Mehmed Ali Alhan Vaşingtona, Numan Tahir Seymen Kahireye tayin edildiler

Ankara 31 (a.a.) — Vaşington büyük elçiliği refakatinde birinci sınıf orta elçi olarak vazife ifasına memur edilmiş bulunan Kahire elçisi Mehmed Ali Alhandan açılan Kahire orta elçiliğine Hariciye Vekilliği umumî kâtiblik muavini Numan Tahir Seymenin ve Cidde orta elçiliğine Cenevre başkonsolosu Nizameddin Ayaşlının tayinleri yüksek tasdikten çıkmıştır.

İnkılâb tarihi enstitüsüne dair kanun lâyihası

Ankara 31 (Telefonla) — Ankara Dil, Tarih - Coğraya Fakültesine bağlı bir inkılâb tarihi enstitüsü kurulmasına dair kanun lâyihası alâkalı encümenlerden geçerek Meclis ruznamesine alındı. Enstitü bir ilmî danışma ve yönetim kurulu olacaktır.

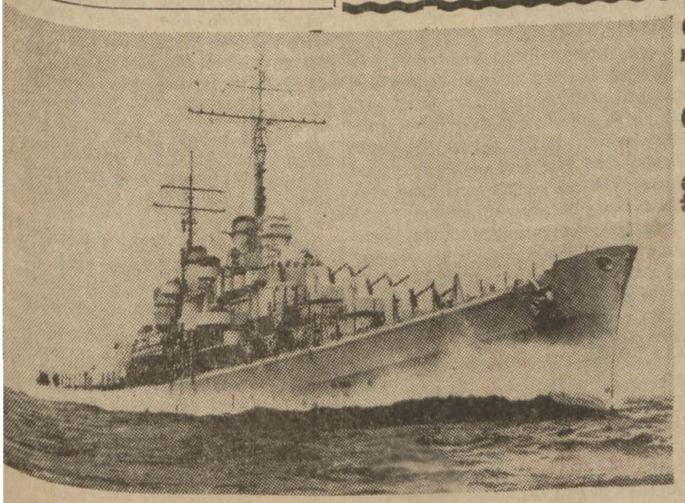

Atlantikte karakol yapan yeni Amerikan kruvazörlerinden biri

Şimal Buz denizinde bir gemi kafilesi

Almanların taarruzuna uğradı, dört vapur batırıldı

Berlin 31 (a.a.) — Askerî bir membadan bildiriliyor:

Bir düşman kafilesi Barentz denizinde Alman muharebe tayyarelerinin,

(Arkası sahife 3 sütun 3 te)

Berlin Filârmonik

Orkestrası ikinci konserini dün gece verdi

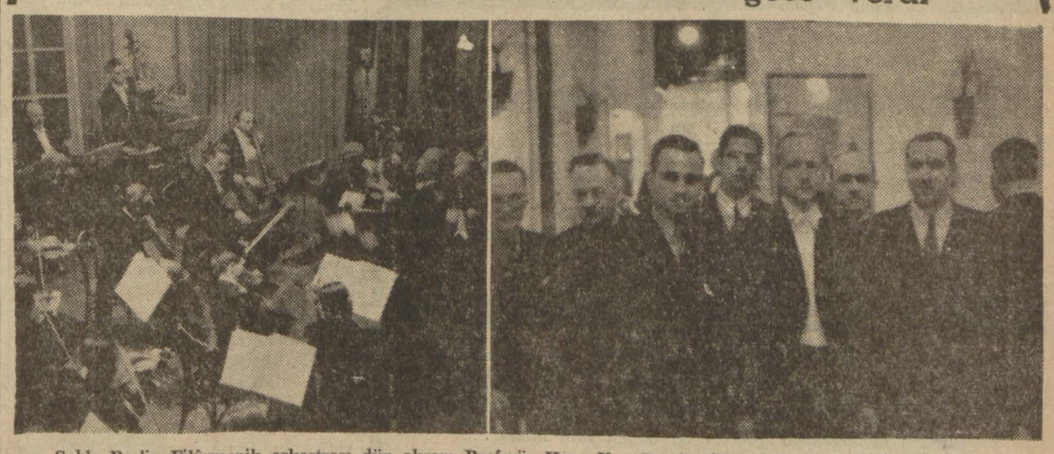

Solda Berlin Filârmonik orkestrası dün akşam Profesör Hans Von Benda idaresinde konserini verirken, sağda Profesör Türk matbuat mensubları arasında

Berlin Filârmonik Orkestrası heyeti dün sabah Ankaradan şehrimize avdet etmiş ve dün gece Fransız Tiyatrosunda ilk konserini vermiştir. Tiyatroda hiç boş yer kalmamış, güzide bir sanı kütlesi, Alman san'atkârlarının konserini zevk ve alâka ile takib etmişlerdir. Sanatkârlar, dakikalarca alkışlanmıştır. Orkestra heyeti, bugün saat beşte gene Fransız Tiyatrosunda ikinci bir konser verecektir.

Orkestra şefi profesör Hans Von Benda dün akşam gazetecilerle görüşmüş ve Türkiyede gördükleri geniş ölçüdeki alâkadan ve misafirperverlikten dolayı çok mütehassis olduğunu söylemiştir. Profesör, İstanbulun tabiî güzelliğine ve Ankaranın modern bir şehir oluşuna dikkatle işaret etmiş, Türkiyede san'at zevkinin çok ilerlemiş olduğunu ve matbuatın kendilerine karşı gösterdiği yüksek alâkaya teşekkür ederek cumartesi gününe kadar burada kalacağını ve Türk musikisini tetkik edeceğini bildirmiştir.

Dil çalışmaları

Felsefe terimleri

Yazan:

Mustafa Namık

«Düşmek etrafı görmemektendir»

Tevfik Fikret

Ankarada bunları türkçeleştirmek için ilkönce bir ihzarî komisyon kurulmuştur. İstanbul Üniversitesinden Mustafa Şekib Tunc, sabık Darülfünun terbiye müderrisi İsmail Hakkı Baltacıoğlu, mantık müderrisi Halil Nimetullah Öztürk, Dil Kurumundan Mehmed Ali Ağakay, İshak Refet Işıtman, Dilaçar, Gazi Terbiye Enstitüsünden Ali Ulvi Alev burada vazife görmüştür.

Umumî heyete Maarif Vekili Hasan Âli Yücel ve yokluğunda Mustafa Şekib Tunc riyaset etmiştir. Eski Darülfünun müderrislerinden İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Halil Nimetullah Öztürk, Mehmed Emin Erişgil, bugünkü Üniversiteden profesör ve doçent Hilmi Ziya Ülgen, Sadreddin Celâl Antel, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, Vehbi Eralp, Macid Gökberk, Sabri Esad Siyavuşgil, Mümtaz Turhan, Mazhar Şevket İbşir, Ankara Edebiyat Fakültesinden Suud Kemal Yetkin, Necati Akder, Hamdi Atademir, Behice Boran, Niyazi Berkes, Muzaffer Şerif Başoğlu, kendi ilim şubelerinde ihtısas sahibi olarak Antropoloji Profesörü Şevket Aziz Kansu, Şükrü Yusuf Sarıbaş, Üniversite eski doçentlerinden Mehmed Karasan, Bursadan Haydar Tolun, Tarih Kurumundan Nusret Hızır, Vekâlet müfettişlerinden Halil Vedad Fıratlı, Osman Pazarlı, Necmeddin Halil Unan, Osman Horasanlı, felsefe muallimi olarak Ankaradan Tezer Taşkıran, Nureddin Şazi Kösemihal, Bursadan Namdar Rahmi, İstanbuldan makalenin muharriri içtimalara iştirak etmiştir.

Dil Kurumunun ve sonradan teşekkül etmiş komisyonun her kelime için hiç olmazsa üçer dörder satırlık mucib sebebleri gösterir bir lâyiha hazırlamaması ve bunu üzerinde düşünülmek üzere bir iki ay önce çağırılacak azaya dağıtılmaması, hem müzakerelerin lüzumsuz uzamasını, hem de ayni davayı tekrar tekrar öne süren faydasız münakaşaları ortaya koymuştur. Bunun için çok defa ekseriyetle reddolunan bir dava yenibaştan görüşülmüştür. Bütün konuşmalarda gencliğin hararetile yaşlılığın sükûnu karşılaşmış, mazi ile halin istikbal için hararetle çarpışması çok defa görülmüştür. Tuhafı, gencler geçen günleri, yaşlılar da gelecek günleri müdafaa etmşitir. Ekseriyet arabcanın boyunduruğundan kurtulmak istediği gibi, garbın kendi ayaklarına geçirilmek istenilen zincir şakırtılarına da karşı koymuştur. Burada Türkü düşünen kafa ile dıştan geleni adeta körükörüne kabul eden, Leibniz'in tabirile, tembel felsefe mücadele etmiştir. Ancak bu ikinci görüşün de iyi bir niyete bağlı olduğunu teslim etmek lâzımdır. Çünkü sonunda Türk dilinin istiklâli üstün gelmiştir. Her iki muhalif kutbun davacıları ve karşı koyucuları hararetle fikirlerini ortaya atmışlar, felsefenin ışıklandırdığı bir hürriyetle görüşmüş ve anlaşmışlardır.

Tevfik Fikretin dediği gibi, şüphe bir nura koşmaktır. Bu kadar mühim bir işte yarını başaramıyacak, yazılarımızda güçlükle mevki bulacak, bizi zorluklara düşürecek bir takım kelimeler de bulunacaktır. Kendisine istikbalin yapıcılığı tevdi olunan Türk gencliği her halde bize nisbetle daha iyiyi, daha güzeli, daha doğruyu er geç bulacaktır. Bugünün noksanı yarının buluşlerile elbette tamamlanacaktır. İlim yapısı gibi felsefe binası da bir değil, birçok nesillerin işidir. Biz de tıpkı Sokrattan sonra gelen Yunanlılar gibi kendimize döndük. Tıpkı o pınardan kana kana içen Arablar, bunları kendi dillerine çeviren Ortazaman Avrupalıları gibi hareket ediyoruz. Türk güzelini bulmak için münakaşa edelim. Garbın kaşları yolunmuş, dudakları, hatta kirpikleri boyalı aşifteleri artık bizim yabancımızdır. Onun ancak hâdiseler arasında devamlı münasebetler keşfeden hakikatlerini araştıralım. Bir Avrupalı âlim hâdiseleri nasıl müşahede ediyor, faraziyelerini nasıl kuruyor, kanunlara nasıl ulaşıyor, ferdî ve içtimaî hayat için bunlardan nasıl istifade ediyor, kendi milletinin maddî ve manevî kabiliyetini nasıl yükseltiyor, medeniyet âleminde hangi şartlarla varlık kazanıyor, bunların yollarına bakalım. Türk dehasının eski Romalılar gibi düne kadar fütuhatçı ve teşkilâtçı, hukukçu görüşlerine ilim için buluşçu görüşler ekliyelim. Dil için bu yolda çalışanlar, eskilerin şu sözünü yenilerin müsaadesile tekrar ederler.

Atarlar senki târizi dirahtı meyvedâr üzre.

Mustafa Namık ÇANKI

Şehir haberleri

El konan ithalât malları

Vekâlet, tevziata başlanması hakkında emir verdi

Evvelce verilen bir kararla ithalât mallarının tamamına 1 marttan itibaren el konulmuş ve tevziat tamamen durdurulmuştu. Ticaret Vekâleti, durdurulmuş olan ithalât maddeleri tevziatına yeni bir sistemle başlanması için emir vermiştir. Ankaradan dönen İthalât ve İhracat Birlikleri umumi kâtibi Salâhaddin Cuhruk bu hususta direktifleri getirmiştir. Bu esasa göre ithalât birliklerinde tevziat listeleri hazırlanmaktadır.

Yeni tevzi şekli ile ithalât mallarının tevziatı vilâyetlerin ihtiyacları nazarı dikkate alınarak yapılacaktır. Her madde, manifatura, çuval, deri ve sair ithalât malları için ayrı ayrı vilâyetlere göre bir ihtiyac baremi hazırlanmıştır. İstanbul Vilâyetine ayrılan malların tevzii Bölge İaşe müdürlüğüne verilecektir.

Yiyecek maddeleri tevzii

İstanbul Vilâyeti emrine verilecek olan pirinç, fasulya, bulgur, yağ ve peynire aid tevziat listesi hazırlanmaktadır. Bu liste mucibince evvelâ mektebler ve hastanelerle müesseseler, bundan sonra bakkallara tevziat yapılacaktır. Halka yapılacak tevziatın mutemed bakkallarla yapılması daha muvafık görülmektedir.

Tevzii yapılacak maddelerden bulgurdan maada hepsi hazırdır. Yalnız bulgar henüz hazırlanamamıştır.

Diğer taraftan dün buzhanelerdeki peynir miktarı da tetkik olunmuştur.

Kumaş fiatlarına zam yapılacak mı?

Kumaş ve dokuma fiatlarına yüzde 50-60 derecesinde bir zam yapılacağı şeklinde bir kaç gündenberi halk arasında bir şayia dolaşmaktadır. Bu şayiaya aldananlar dün piyasada geniş bir hareket yaratmışlar ve telâş göstermişlerdir.

Öğrendiğimize göre, bu şayia, sınaî imalâtta muamele ve istihlâk vergilerine yapılacağını evvelce de yazmış olduğumuz zamdan galattır. Bu zammın sınaî maddeler fiatlarına pek cüz'i tesiri olacaktır. Bu meyanda yünlü kumaş fiatlarına yüzde ondan bile aşağı bir zam yapılması ihtimali hesab edilmektedir.

İki kasab mahkûm oldu

Bir numaralı Millî Korunma Mahkemesi, Mezbahada toptancı kasab Sabri Ertümer ile kâtibi Yusufun, beş ay zarfında 8842 lira haksız kâr ettiklerini tespit etmiş ve her iki maznunu da 7500 lira ağır para cezasına mahkûm etmiştir.

Ekmekteki mısır miktarı artırıldı

Görülen lüzum üzerine ekmek içindeki mısır miktarı biraz daha artırılmıştır.

Haydarpaşa - Adapazarı seferleri artırıldı

Devlet Demiryolları idaresi gördüğü lüzum üzerine bugünden itibaren Haydarpaşa ile Adapazarı arasında iki yeni katarı sefere koyacaktır. Sabahları saat 7,15 te bir katar Haydarpaşadan ve 10,15 te İzmitten hareketle saat 12,03 te Adapazarına varacak ve Adapazarından 13,40 ta İzmitten de 14 te hareketle 19,30 da Haydarpaşaya vâsıl olacaktır.

Şark cephesinde

GÖRDÜKLERİM

— 54 — [*]

Vatana dönüş

22 gün süren ziyaret ve tetkiklerden sonra, gene ayni tayyare ile Bükreşten uçarak Yeşilköye indik

Yazan: Emekli General

H. Emir Erkilet

Berlinde yiyecek ve eşya sarfiyatını tahdid eden usullere dair görüşlerimi bitirmek için şunu da ilâve edeyim ki, oradaki tahdidattan gaye her türlü israfın önüne geçmektir. Bunun için meselâ ekmeğin vesikaya tâbi kılınmasile sadece ekmek sarfiyatı azaltılmıştır. Fakat ekmeğin mutad cins ve nev'i bozulmamıştır. Berlinde siyah ekmek olduğu gibi beyaz ekmek, makarna ve hatta undan yapılmış pasta dahi mevcuddur. Bu suretle orada bahis mevzuu olan şey, sarfiyatı tahdid olup ancak bu, halkı bir sürü mahrumiyetlere sokmamak ve hile ve ihtikârlara meydan vermemek suretile tatbik olunabiliyor. Hulâsa yenmesi, içilmesi, giyilmesi ve kullanılması alışılmış olan şeylerin hemen hiç biri yok edilmiş olmayıp sadece istihlâk vesikalarına ve yahud imal tahdidatına tâbi tutulmak suretile sarfları azaltılmıştır. Bu iktısadî harb tedbirleri kısmen harb başlamadan evvel ve harbin bidayetinde tatbik olunduğundan bugün Almanyada yokluk sıkıntısı olmayıp yalnız azlık zorluğu vardır.

Berlinde bulunduğumuz son akşam, başkumandanlık namına Berlindeki geri ordu komutanı tarafından bize mükellef bir ziyafet verilmiş ve bunda Berlin büyük elçimizle, Alman Hariciye Nezareti baş müsteşarı, davetli olarak bulunmuştu. Bu ziyafette her iki taraftan nutuklar söylenmiş ve ondan sonra musahabe geç vakte kadar çok samimî bir hava içinde devam etmiştir.

Ertesi, 31 ilkteşrin öğleden sonra Berlinden demiryolile Slovakya ve Macaristan üzerinden Rumanyaya hareket ettik. ve 2 sonteşrinde Bükreşe vardık. Yataklı bir vagon içinde iki gece ve üç gün devam eden bu tren seyahati bize güzel bir istirahat temin etti. Yalnız yolda Slovak ve Macar para meseleleri epey bir güçlük teşkil ediyordu. Para meselesini uyduramadığınız takdirde aç bile kalabilirsiniz. Sonra, hangi para ile hangi parayı değiştirmenin daha kârlı olabileceği kefiyeti de vardı ki, bu benim iyice akıl erdiremediğim ve daha doğrusu sevmediğim meselelerden birisi idi. Bereket versin bir arkadaşımız bu işleri üzerine alarak bizi rahat ettirdi.

Bükreşe, pazar günü akşam üzeri varmıştık. 5 sonteşrin çarşamba günü İstanbula bir Alman uçağile hareket edeceğimizden Rumanyanın güzel başşehrinde geçirilecek iki gün vaktimiz vardı. Resmî olarak yalnız Rumen meçhul asker abidesine çelenk koymak vazifesi olduğundan diğer zamanlarımız boş ve serbestti.

Bükreş çarşıları henüz her türlü eşya ile tıklım tıklım doluydu. Fiatlar da bizim para ile de fazla pahalı sayılamazdı. Burada eşya tahdidatı olmadığından her şeyden istediğiniz kadar alabilirsiniz. Rumanyada dahilî sanayi son senelerde epeyce terakki ettiğinden hayli yerli mallar vardı. Rumanyada uçak ve hatta Lokomotif bile yapılmaktadır. Bununla beraber çarşılardaki malların yüzde doksanı dış memleketlerden gelme idi. Garibdir ki Rumanyada yumurta ile tereyağ kıt olduğundan bunlar şimdiden birer lüks meta haline gelmişlerdi. Vesika filân yoktu, fakat bu gidişle Bükreşte bir sene sonra herşey azalacak veya yok olacaktı. Çünkü harbde alış ve satış serbestliği bir çok açıkgözlere istifçiliğe fırsat ve imkân verebilirdi.

Bükreşte bulunduğumuz iki gün zarfında muhterem elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöverin, asla yeterlik bilmiyen geniş, yüksek ve samimî misafirperverliği bizi minnetler içinde bırakmıştı. Bükreş ataşemiliterimiz Kenan Kocatürkle sayın eşinin misafirseverliklerini de burada ayrıca şükranla yâdetmeği vazife bilirim. Alman Bükreş ataşemiliterliği de Bükreşe her gelişimizde olduğu gibi bu defa da dahi bizi karşılamak, rahatımızı temin etmek ve bizi izaz ve ikram eylemek hususunda devamlı himmetler sarfetmiştir. Bundan dolayı kendilerine teşekküre borcluyum. Velhasıl asıl ev sahibi Bükreş Rumen kumandanlığının da misafirseverliğini ayrıca zikretmek ve ona teşekkür etmek bir vazifedir.

Her taraftan güzel bir kabul gördüğümüz Rumanyanın başşehrinden iyi hislerle ayrıldık ve yukarıda dediğimiz gibi 5 sonteşrin çarşamba sabahı Bükreş uçak meydanından hareketle öğle vakti Yeşilköye vardık. Uçağımız gene ayni tip üç motörlü taşıt Yünkers ve uçakçımız da gene ayni usta pilottu. Bu uçakla evvelâ Bükreşten Varna üstüne gelmiş ve buradan doğruca Karadeniz üzerinden Şileye giden bir rota takib etmiştik. İlk zamanda hava sisli ve kapalı idi; sonra yarı açtı. Karadeniz çok uslu idi. Suyun sathından 60-70 metre bir yükseklikten uçuyorduk. Bir aralık kara görünmez oldu. Sonra Trakya sahillerimizi, Karadeniz boğazımızı gördük ve nihayet güzel Şilenin üstünden ve Kayış dağının yanından o kadar aşağıdan uçtuk ki Kayışdağının tepesi bizden daha yüksekte kalmıştı. Nihayet Marmarayı aşarak Yeşilköye vardık. Burada İstanbul Valisi sayın Bay Lûtfi Kırdarla bazı dostlar tarafından karşılandık. Cumhuriyet gazetesinin faal ve usta fotoğrafçısı bu gelişi ve varışı tespit etmek fırsatını kaçırmamıştı.

Buradan 15 ilkteşrinde hareket ettiğimiz için 22 gün süren şark cephesinde seyahatimiz esnasında Rumanyada, cephede, Alman büyük karargâhında ve Almanyada şahıslarımıza karşı gösterilen itibar, ihtimam ve saygıların ulu milletimizle onun sayın Büyük Şefine ve millî siyasetimizi büyük bir kiyaset ve dürüstlükle döndüren hükûmetimize aid ve racidi. Bu sebeble o gün memleketime dönerken kabarık bir göğüsle duyduğum haz, meserret ve bahtiyarlığı hayatımda unutamam.

—SON—

H. E. ERKİLET

[*] Bundan evvelki yazılar 11, 12, 14, 15, 17, 18, 21, 22, 26, 27, 28 ikincîteşrin ve 1, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 17, 18, 22, 25, 27, 29 birincikânun, 3, 6, 8, 10, 13, 16, 18, 21, 25, 27, 30 ikincikânun, 5, 7, 12, 18, 20, 24, 27 şubat ve 3, 5, 6, 9, 11, 12, 14, 17, 19, 24, 27 mart tarihli sayılarımızda çıkmıştır.

İkinci İnönü zaferimiz

(Baştarafı 1 inci sahifede)

nü Birinci İnönü zaferi kazanılmıştı.

İsmet İnönünün bu ilk zaferi, bize, si- yasî bir muvaffakiyet de kazandırm- ki o da galiblerin, Londra konferans- da, Türkiye Büyük Millet Meclisi hük- metinin murahhaslarile karşı kar- oturup görüşmeği kabul etmeleriydi. güne kadar, birinci Büyük Harbin ga- devletleri İstanbuldaki padişah idare- ve Babıâli hükûmetini, Türkiyenin me- ru hükûmeti telâkki ediyor; merkezi An- karada olmak üzere Anadoluda kuru- millî idareyi bir «âsiler güruhu» sa- yordu. Bu bakımdan Londra konferan- siyasî bir zaferdi.

23 şubat 1921 de açılmış olan konfe- rans, 10 martta akamete uğrıyarak ka- pandı. İki hafta sonra da, 26 mart 1921 de İkinci İnönü meydan muharebesi baş- ladı.

Bu yeni taarruz, Londrada murahhas- larımız lâkırdıya tutulurken hazırlan- bir baskındı. Fakat, yeniden kurulmuş başlamış ve ilk zaferini Birinci İnönü muharebesinde kazanmış olan Türk or- dusu, baskına uğramadı; büyük kuman- danının sevk ve idaresi altında, bir haf- ta süren çok kahramanca bir döğüş- sonra sayı, silâh, malzeme ve cepane ba- kımlarından çok üstün, cesur bir düş- manı yenerek İkinci İnönü muharebesi- de kazandı ve işte o zaman, Ebedî Şef- miz, Metris tepedeki muzaffer silâh ar- kadaşına Ankaradan çektiği 1 nisan ta- rihli tebrik ve teşekkür telgrafında şu tarihî cümleyi kullandı: «Siz, İnönü- yalnız düşmanı değil; milletin makûs ta- lihini de yendiniz.»

Büyük Atatürkün bu sözü, bir haki- katin tam ifadesi olmuştur. İkinci İnö- zaferinden sonra bazı sıkıntılı vaziyet- ve buhranlı günler görülmüş olmak- beraber ,artık milletin makûs talihi ye- nilmişti. Tarih, 1 nisan 1921 den sonra Türkün talihli günleri ve birbirini takib eden her çeşid zaferlerile doludur.

Bugün, dünyayı saran harb cehenne- mi içinde Türkiye bir sulh cennetidir ve bu mazhariyet, 21 yıl önce bugün mille- tin makûs talihini yenmiş olan talihli adamın başımızda ve başımızın üstünde bulunmasından doğan bir talih eseridir.

İkinci İnönü zaferini kutlarken onu kazanan şehidlerle gazilerin önünde hür- met ve şükranla iğiliriz.

ABİDİN DAVER

***

Yurdda bayram

Dün de yazdığımız veçhile, ikinci İnö- nü zaferimizin 21 inci yıldönümü müna- sebetile bugün bütün Türkiyedeki Hal- kevlerinde toplantılar yapılarak bu şanlı hatıra kutlanacaktır. İstanbuldaki Halkevleri de hazırladıkları zengin prog- ramlar gereğince törenler yapacaklardır.

Şirketi Hayriye seferleri artırıldı

Şirketi Hayriye bu sabahtan itibaren seyrü sefer tarifesine bazı zaruretler do- layısile bir müddet evvel kaldırılmış o- lan seferleri tekrar ilâve etmektedir. Boğaziçi halkına bir kolaylık olmak ü- zere tarifeye konulan bu seferler sa- bahları 5,20 de Beykozdan ve Yenima- halleden Köprüye ve akşamları 21,10 da Beykoza, 21,15 te Yenimahalleye yapı- lacaktır.

Bugün matinelerden itibaren

ALKAZAR'da

Şimdiye kadar görülen bütün filmleri unutturacak 942 senesinin İLK BÜYÜK HEYECANLAR ve HELECANLAR KASIRGASI

MASKELİ 5 lerin DÖNÜŞÜ

2 DEVRE, 5 SERİ, 30 KISIM TEKMİLİ BİRDEN

Kanlı takib ve çarpışmalar... Müthiş mücadele ve boğuşmalar... Tüyler ürpertici maceralar... Büyük çeteler harbi... Kovboylar meydan muharebesi... Bütün genclik, bütün talebelerin tekrar tekrar görecekleri sinemacılık âleminin harikalar harikası...

TÜRKİYE HALKI TÜRK SAN'ATININ MUCİZESİNİ ALKIŞLIYOR.

Beyoğlu semtine nakil vasıtalarının kifayetini aşan görülmemiş bir izdiham ve akın üzerine sinemalarımıza naklolunan Türk san'at dehasının abidesi

KISKANC

ALEMDAR ve MİLLÎ'de

BUGÜN BAŞLADI.

Baş yaratıcı: ERTUĞRUL MUHSİN

GALİB — CAHİDE — SUAVİ

DİKKAT:

Filmi görebilmek için hususî davetiyeler verildiği doğru değildir. Tam seans saatlerinde gelindiği takdirde her vatandaş görebilecektir.

·FİATLARDA ZAM YOKTUR

ZAFER VE ŞEREFLE DOLU BİR FİLMİN 3 ÜNCÜ HAFTASI BUGÜN BAŞLIYOR.

ARJANTİNA

• MELEK'te

Bütün Mekteblilere Müjde:

Tom Edison'un Gencliği

Bugün Beşiktaş SUAD PARK sinemasında

BAŞLADI. 2 nci film: TÜRKÇE ŞAHESER

MİHRACENİN KIZI

Hergün 2,30 da matine vardır.

PEK YAKINDA

ELHAMRA'da

Esrarengiz Batakhane

(Fransızca)

DENNİS NEİLSON TERRY ve ANNE GREY

TÜRK FİLMCİLİĞİNİN, TÜRK DUBLAJININ, TÜRK MUSİKİSİNİN ZAFERLER HARİKASI

Hayalî sihrüfüsunla dolu evvelzaman masallarını gölgede bırakacak binbir gece efsanelerinin en güzeli, efsanevî aşk hikâyelerinin en cazibi

TÜRKÇE SÖZLÜ
TÜRKÇE ŞARKILI
BÜYÜK REVÜ ve KOROLU

LEYLÂ

Sönmez bir aşkın çılgın hasretlerini, ölmez bir sevginin acı nağmelerini terennüm eden bu müstesna büyük eser, tarihî ve klâsik Türk musikisinin dizi halinde en ruhnevaz ve can alıcı parçalarile süslenmiştir.

TÜRK MİLLÎ MUSİKİ HAYATIMIZIN EN BÜYÜK HÂDİSESİ

60 kişilik MEHTER TAKIMI | 40 kişilik Muazzam KORO heyeti | 36 kişilik KÜME SAZ HEYETİ

Musiki ve şarkılarının bestekârı: **Kemanî SADİ IŞILAY**

3 NİSAN CUMA MATİNELERDEN İTİBAREN

TAKSİM Sinemasında

NEŞ'EDEN YARATILAN... MUSİKİLE SÜSLENEN... DANSLARLA BEZENEN... SENENİN EN GÜZEL FİLMİ

Yarın akşam LÂLE Sinemasında

ŞARK BÜLBÜLÜ

DOROTHY LAMOUR'un: Altın sesinden, BETTY GRABBLE'nin: Çıldırtıcı danslarından. 7 büyük yıldızın: Eşsiz kudretlerinden yaratılan hakikî bir şaheserdir. İlk gece için lûtfen numaralı yerlerinizi şimdiden kapatınız.

Telefon: 43595.

Çarşıkapı **AZAK** | İKİ SİNEMADA AYNİ ZAMANDA | Şehzadebaşı **TURAN**

Bugün matinelerden itibaren iki büyük film birden:

Senenin en büyük müzikal şaheseri

1 - MADAM LA ZONGA

Büyük dans ve neş'e filmi. Baş rolde: LÜPE VELEZ

İşbu filmde 1942 senesinin 6 yeni dansını görecek ve canıgönülden takdir edeceksiniz.

2 - BAY TEKİN

Akıllara hayret veren büyük maceralar sinema romanı

İKİNCİ VE SON DEVRESİ — 15 KISIM HEPSİ BİRDEN

Küçük hikâye

Hırsız

Cevad Fehmi

Hırsızın etrafını çeviren uşaklar, efendilerinin geldiğini görünce geri çekildiler. Vakit geceyarısını çoktan geçmişti. Bir yemek salonunda bulunuyorlardı. Her taraf ipek halılar, kristal içki takımları, antika tabaklar ve gümüş şamdanlarla doluydu. Tavandaki avizenin yalnız bir tek lâmbası yakılmıştı. Salonu kaplıyan loşluk içinde uşaklar garib kıyafetlerile göze çarpıyorlardı. Bir çokları yalnız gömlek ve pantolonlarını giymeğe vakit bulabilmişler, bazıları aceleden çıplak ayakla koşup gelmişlerdi. Bunların ortasında yemek salonunu soymıya gelen hırsız, artık kurtulmak imkânı kalmadığını anlıyan bir av hayvanı gibi şaşkın, budala soluyup duruyordu.

Ev sahibinin salona girmesi üzerine avizenin bütün lâmbaları yakıldı. Hırsız, orta boylu, 40-45 yaşlarında kadar bir adamdı, şakaklarından sızan ter damlaları süzüle süzüle traşı uzamış yüzüne ıslak hatlar çiziyorlardı. Bu çehrenin tıpkı toz toprağa bulanmış nadide bir eser gibi ince hatları vardı. Fildişi beyazlığındaki mat ve şeffaf teni, biçimli, narin elleri, garib bakışlı küçük mavi gözleri nazarı dikkati celbediyordu. Kasketi bir sandalyenin üstünde duruyordu. Koyu kumral saçları dağılmış, terle ıslanarak kısmen alnına yapışmışlardı. Toplayıp büyük ve kirli bir yazma mendile doldurduğu gümüş çatal ve kaşıklar döşemenin üstüne dökülüp saçılmışlardı.

Uşaklarının teşkil ettikleri halkayı yaran ev sahibi onun tâ yanına kadar ilerledi. Sırtına ipek bir rob döşambr geçirmişti. Uzun boyluydu. Ağır hareketleri ve bembeyaz saçlarile vaktinden evvel ihtiyarlamış bir adam intıbaını veriyordu. Derin kırışıklarla kaplı esmer çehresi donuk, mahzun bir tebessümün aydınlığı altında bezgin, mustarib bir ifade taşıyordu. Nasırlı, yıpranmış elleri meşakkatle geçen bir maziye işaret ediyorlardı. Gözlerini hırsıza dikti. Bu gözler garib bir parıltile yanıyorlardı. Derinden gelen hafif, müstehzî bir sesle konuşmıya başladı:

— Beni tanıdın değil mi? Nasıl olur canım? Öyle bönbön bakma! Aradan yalnız yirmi sene geçti. Biliyor musun, bu yirmi sene zarfında ben hep seni düşündüm. Sen bir kaç defacık olsun beni hatırlamadın mı? Haydi bırak bu yapmacıkları. Hiç hatırlamamana imkân var mı? Etrafındaki bu cicilibicili şeyler zihnini çelmesin! Bunları bir kenara bırakarak bana öyle bak! Son karşılaştığımız tarihten itibaren geçen yirmi senenin on beş senesini zengin olmak için, beş senesini de bu servetle senin gözlerini kamaştırıp beni soymaya teşebbüs etmene çalışmakla geçirdim. Hayret mi ediyorsun? Yemin ediyorum ki doğrudur. Beş senedir seni adım adım takib ediyorum. Ne kadar da çok ev ve semt değiştiriyorsun! Seninle braber ben de ayni semte gidiyorum. Fakat benim için evden eve taşınmanın ne kadar güç olduğunu tasavvur et: Üç, dört ayda bir ev değiştire değiştire adım deliye çıktı. Hâlâ mı beni tanıyamadın, hâlâ mı inkâr ediyorsun? Ne de zayıf hafızan varmış! Beni sukutu hayale uğratıyorsun! Fakat bunun kolayı var. Ben kendimi sana tanıtmanın çaresini biliyorum.

Hırsız hâlâ soluyor, hâlâ ayni şaşkın ve budala bakışlarla etrafına, yere, duvarlara bakıyordu. Muhatabını tanımamış mıydı? Her halde gözlerini ondan kaçırmak istediği belli oluyordu. Ev sahibi başını çevirerek uşaklarına göz gezdirdi.

— Ali, sen polis merkezine giderek haber ver! Bir memur yollayıp yakaladığımız hırsızı teslim alsınlar!

Ali seri adımlarla salondan çıktı.

— Hüseyin, seni daha nazik bir işe memur ediyorum. Bu davetsiz misafirin evi bizim sokaktadır. 27 numara. Oraya giderek muhterem zevcesini buraya çağır! Yalnız hiç bir şey söyleme ha! «Kocanız sizi acele bekliyor» dersin, o kadar! Başka bir şey istemez.

Bu sözleri işitmediği zannedilecek kadar dalğın duran hırsız son cümleler üzerine birden canlandı. Bir iki adım ilerledi. Sağ elini havaya kaldırarak uşağı durdurmak istedi. Bir şey söyliyecekti. Bu hareketi gören uşak, efendisinin yüzüne baktı. Fakat onun, başını sallıyarak gitmesinde ısrar ettiğini anlayınca tereddüdü nihayet buldu. Seri adımlarla uzaklaştı.

Beyaz saçlı adam, konuşmıya devam etti:

— Şöyle karşı karşıya oturalım. Şimdiki vaziyetlerimiz biraz acaib ama zararı yok, aldırma! Yirmi sene evvelindeyiz, farzet! Farzet ki gene arkadaşız, gene dostuz. Hah tamam, o iskemleye otur! Bi rsigara almaz mısın? Sıkılma canım! Terk mi ettin? Artık içmiyor musun? Terkedecek fena huy olarak bula bula sigara tiryakiliğini mi buldun? Halbuki vaktile pek çok içerdin. Günde üç paket, dört paket. Neye terkettin? Canım biraz konuşsana! Hep benim konuşmamı mı istiyorsun? Pekâlâ, devam ediyorum, daha doğrusu şimdi başlıyorum. Bu anlatacağım eski hikâye hoşuna gitmezse haber ver! Ben misafirlerimi sıkmak istemem! Derhal mevzuu değiştiririm.

Yirmi sene evvel ayni malî müessesede çalışan iki genc vardı. İkisi de ayni yaşta bulunuyorlardı. Çok samimî arkadaştılar. Birbirlerini çok seviyorlardı. Daha doğrusu öyle görünüyorlardı. Ayni şekilde giyiniyorlardı, ayni renklerden, ayni kokulardan, ayni musikiden hoşlanıyorlardı ve bir gün ayni genc kızı sevdiler. Onlar ikisi de ayni genc kızı sevebilirlerdi ama, bu genc kızın her iki sevgiye birden mukabele etmesi imkânsızdı. Birisini tercih etti. Dava bu suretle halledilmiş olmak lâzımdı. Halbuki bilâkis bundan sonra başladı. Aşkı reddedilen genc kurnaz, kinci, hilekâr ve ahlâksız bir adammış. Birden yüzündeki maskeyi sıyırdı.

Onların ayni malî müessesede çalıştıklarını söylemiştim. Günün birinde bu müesseseden mühimce bir para çalındı. Fail olarak bizim şu aşk müsabakasında kazanan delikanlıyı yakaladılar. Günahsızdı. Fakat bunu kimseye anlatmanın imkânı yoktu. Gizli bir el, aleyhinde o kadar çok delil toplıyarak meydana atmıştı ki delikanlı bunların karşısında masum olduğunu kendi kendisine dahi tekrarlamaktan çekiniyordu. Az kaldı çıldıracaktı. Darbenin nereden geldiğini çabuk anladı. Fakat mukavemet ve müdafaa imkânı yoktu. Teslim oldu. İstikbalini, namusunu, şerefini kaybetti ve nihayet sevdiği kızı da kaybetti. Kitablarda yazılanın aksine olarak hile ve iftira bir defa daha muzaffer olmuşlardı. Bütün bunları yapan aşkta mağlûb ettiği arkadaşıydı. İntikam alıyordu. Kısa bir müddet sonra o daha mahkeme koridorlarında elleri kelepçeli olarak sürünürken genc kızla evlenerek plânını tamamladı.

Beyaz saçlı adam sustu. Dudaklarını aralayıp havayı yutarcasına içine çekerek derin bir nefes aldı. Hırsız önüne bakıyordu.

— Bu saf ve talihsiz genc hapisanede çok çekti. Serbest kaldıktan sonra hamallıkla başlayıp tacirlikle biten sert bir hayat mücadelesine atıldı ve senelerce korkunç şekilde boğuştu. Neticede Zengin oldu. Her şeyi unutuyor, yalnız sevdiği, pek çok sevdiği genc kızın kendisini hırsız bellemesini unutamıyordu. O da bir plân kurmuştu. Bunu tatbik etmek üzere demin söylediğim gibi yirmi sene uğraştı, çalıştı, çabaladı ve nihayet o eski davanın yeniden rüyetini temin etti. Bugün işte gördüğün gibi elinde hakiki mücrimi gösteren çok kuvvetli deliller bulunduğu halde hakkındaki kararın tashihini istiyor. Ama dikkat et, mahkemeden değil, ha! Bir tek şahıstan, tek kimseden! Hikâyenin kahramanlarını tabiî artık tanıdın. Biri sensin, biri ben, biri de karın... İntikam alıyorum zannetme! Seni yirmi sene evvelki suçun faili olarak mahkemeye verecek değilim. Yalnız bugün işlediğin cürüm için kanun yakana yapışırsa, buna karışmam. Zaten alâkadar da olmam. Benim maksadım sadece ona, benden çaldığın kadına hakikati anlatmaktır.

Hem bunları söylüyor, hem de odanın içinde gidip geliyordu. Susunca pencereye doğru giderek perdeyi araladı ve dışarısını kaplıyan karanlığa uzun uzun baktı.

Salonun kapısında ayak sesleri duyuldu. Biraz evvel giden uşaklardan biri yanında çağırılan kadın bulunduğu halde geri dönmüştü. Salonu derin bir sessizlik kapladı. Bütün gözler kapı eşiğinde duran kadına dönmüştü. Alel acele koşup geldiği anlaşılıyordu. Sırtına siyah bir entari geçirmiş, omuzlarına beyaz ve yırtık bir atkı atmıştı, saçları perişandı. Sanki bütün çehresi gözlerinden ibaretti. Bu gözler evvelâ bir endişe ve korku ile, sonra derin bir hayrete bürünerek alabildiklerine büyüdüler. Kadın kocasına baktı, kocasının çaldığı eşyaya baktı, etrafındaki uşaklara baktı ve nihayet beyaz saçlı adama baktı. Başını iğerek ellerini şakaklarına götürdü. Sendelediği ve sırtını kapı pervazına dayadığı görüldü. Tekrar ve bu sefer yalnız kendisine doğru ilerliyen beyaz saçlı adama baktı. Ellerini ileri uzattı, bir çığlık koparak onun ismini haykırdı:

— Ahmed!

Kolları hep öyle ileride olduğu halde yürümek, ona doğru atılmak istediği anlaşılıyordu. Fakat daha birkaç adım yürümeden dizleri büküldü, döşemenin üzerine yuvarlandı.

Polis çağırmaya giden ikinci uşağın salon kapısında gözükmesi ayni lâhzaya isabet etmişti.

— Karakoldan geldiler beyefendi, içeri alayım mı?

Beyaz saçlı adam kadına doğru koştu, yere çömelerek başını dizlerine koydu. Sonra ağır ağır cevab verdi:

— İstemez, hacet kalmadı Ali! Onlara dersin ki hırsızlık yirmi sene evvele aidmiş. Çalınan şey şimdi iade edilmiş. Biraz geç, bir hayli geç amma ben davacı değilim artık!

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Hindistan davası ve istiklâl savaşı

İngilterenin yakın ileride, Hindistana tam muhtariyet ve İngilterenin kendi vaziyetine müsavi bir vaziyet vadetmesine aid teklifler, Hindistanın milliyetçi mümessilleri tarafından tetkik edilmekte ve bunların bir iki gün içinde cevablarını bildirmeleri beklenmektedir. Millî Kongrenin ünlü şefi Mevlâna Azadın beyanatına göre Millî Kongre, teklifleri her bakımdan tetkik etmiş ve tam ittifakla neticeleri kayda başlamıştır. Demek ki bu hafta içinde Hind milletinin kararile karşılaşacağız ve o zaman vaziyet tavazzuh edecektir.

Bu fırsattan istifade ederek Hindistan istiklâli davasının geçirdiği safhaları gözden geçirmek bugünkü vaziyeti daha iyi anlamağa yardım edeceği için faydadan hâli değildir.

Hindistanda muhtariyet ve istiklâl davası, geçen Büyük Harbden kısa bir zaman önce başladı. Büyük Harbin kopmasile bu hareket, kısa bir uyuklamadan sonra, daha fazla canlandı ve bu hareketin memleketi baştanbaşa sardığı görüldü. Çünkü Millî Kongre ile İslâm Birliği cemiyeti bu davayı benimsemişlerdi, ve İngiltere hükûmeti 1917 de Hindistan Nazırı Montagu'yü, Hindistana göndererek vaziyeti tahkik etmek lüzumunu hissetmişti. Bu tahkikatın hedefi, Hindistan halkına karşı mes'ul bir Hind hükûmeti kurmak için alınacak tedbirleri tavsiye etmekti. Fakat İngiltere tarafından 1918 de verilen kararlar, Hind milliyetperverlerini hoşnud etmekten çok uzaktı ve idarî bir takım ıslahat mahiyetini aşmamakta idi.

Hind milliyetperverleri, İngilterenin tekliflerini reddederek mücadeleye giriştiler ve geçen Büyük Harbden zafer kazanarak çıkan İngiltere, Hindistanın milli hareketini boğmak için uğraştı. Hindliler bu mücadelede yığın yığın kurbanlar verdiler.

Bu sırada Gandi zuhur ederek millî hareketin idaresini ele aldı ve medenî isyan usulüne başvurdu. Hindistanın her tarafında mücadeleler vuku buluyor, İngilizlerle Hindlilerin münasebetleri en hasmane mahiyeti alıyordu. İngiltere buna karşı 1919 da bir Hind teşrîi meclisi kurmağa, Hind bütçesini kısmen bu meclisten geçirmeğe ve Hindlilere kısmen seçim hakkı vermeğe razı oldu. Gûya bu hattı hareket, muhtariyete doğru atılan bir adımdı.

1921 de bu projenin tatbikına başlandıysa da bütün Hindistan hoşnudsuzluk içindeydi ve İngiltere ile anlaşmaktan ümid kesiliyordu. İngiltereye karşı boykotaj tatbikına girişilmiş ve medenî isyan hareketi almış yürümüştü. İngiltere bu vaziyet karşısında yumuşamıyor ve millî hareketi boğmak için Hind liderlerini zindanlara atıyordu. Fakat başta Gandi olmak üzere binlerce Hindli hapisaneye atıldığı halde Hindlilerin savaşı aksamıyor ve mücadele devam ediyordu.

İngiltere 1928 de Hindistana Sir Simon'un riyasetinde bir tahkik heyeti daha gönderdi. 1939 da Hindsitan umumî valisi, gayenin Hindistana dominyon statüsü vermek olduğunu ilân etti ve 1930 da Simon heyetinin raporu neşrolundu. Rapor, eyaletlerde mahallî hükûmetler ve mahallî meclisler kurulmasını, bu meclislere kontrol hissesi verilmesini tavsiye ediyordu.

Bütün bunlar Hind milliyetçiliğini tatmin etmekten gene uzaktı. Bu yüzden hoşnudsuzluk ve isyan devam ediyor ve mücadele yatışmıyordu.

1930 ve 1931 de Londrada Hindistanın mukadderatile meşgul olmak için bir yuvarlak masa konferansı toplandı ve Gandi bunların ikincisine iştirak etti. Fakat bu konferanslar da bir neticeye varamadı ve huzursuzluk devam etti. Hindistanda ordu ve zabıta kuvvetleri, milliyetçilerle uğraşmaktan usanc getirmişti. Hapisaneler mütemadiyen doluyor, fakat mücadelenin sonu gelmiyordu.

Nihayet İngiltere hükûmeti 1934 sonteşrininde bir rapor daha neşretti. Bu rapora göre Hindistan, muhtariyeti haiz eyaletlerden müteşekkil bir federasyon oluyordu. Bu eyaletler on birdi. Bu on bir eyalet prensliklerle birlikte bir federasyon vücude getiriyordu. Eyaletlerden her bir kendi işlerile, daha geniş bir ölçüde meşgul olacaktı. Fakat müdafaayı ve harcî siyaseti idare umumî valiye kalıyordu.

1937 senesinde bu projenin tatbikına başlandı ve Hindistan milliyetçileri, kendilerini tatmin edilmiş saymamakla ve ancak istiklâle kavuşmak istemekle beraber memleketteki mevkilerini belirtmek için bütün eyaletlerde seçimlere iştirak ettiler ve 11 eyaletin dokuzunda ekseriyet kazanarak iş başına geçtiler.

Fakat iş başına geçen milliyetçiler, esas kanunundaki hududu tanımadıkları için her eyaletin başındaki İngiliz vali ile mütemadiyen çarpışıyor ve bu yüzden Hindistanın bir tarafında da istikrar hasıl olamıyordu. Nihayet bu ihtilâflar, milliyetçilerin iş başından ayrılmalarına ve hükûmete karşı menfi mukavemet vaziyeti almalarına sebeb oldu ve bu defaki umumî harb bu şartlar içinde başladı.

İngiliz siyaseti, uzak görüşlülük göstermiş olsaydı Hindistan anlaşmasını harbin ilânı üzerine yapar ve bu sayede belki Japonyanın harbe girmesine karşı gelirdi.

Fakat bu iş, anlaşmanın askerî bir zaruret teşkil ettiği sıraya bırakıldı. Bu yüzden Hind milliyetperverleri düşünüyor, tereddüd ediyor, belki de mukabil bir proje hazırlıyorlar.

Ömer Rıza DOĞRUL

Fransızca dersleri

Şişli Halkevinden:

Halkevimizde verilmekte olan fransızca derslerine her cumartesi günü saat 16 dan 18 e kadar devam edileceğinden isteklilerin müracaatleri.

Bütün bölgelerde İnönü koşuları yapıldı

Ankara 31 (a.a.)— Eskişehir, Konya, Sinob, Niğde, Giresun, Kayseride olduğu gibi Tokad, Denizlide de «İnönü» koşusu yapılmıştır.

Denizlide yapılan koşuya, 65 i kız olmak üzere 276 atlet iştirak etmiş ve derece alanlara hediyeler verilmiştir.

Tokadda yapılan 4500 metrelik koşuya da, bir çok atletler iştirak etmiş ve ferdi tasnifte birinciliği Genclik kulübünden İlyas, ikinciliği ayni kulübden Hilmi, üçüncülüğü de ayni kulübden Dursun kazanmışlardır. Takım tasnifinde genclik kulübü, grup tasnifinde orta okul birinciliği kazanmışlardır. Kazananlara hediyeler verilmşitir.

Şark cephesi harekâtı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ve doğu istikametlerinden taarruza geçmişlerdir. Taarruz, dün geceyarısına kadar devam eden bir topçu hazırlığından sonra yapılmıştır.

Baskın bilhassa şehrin yanlarına ve şimaline yapılmaktadır. Henüz buz altında bulunan Harkof ırmağının yukarı mecrasile demiryolu arasında Bielgorod'a doğru yeniden savaşlar cereyan etmektedir. Sovyet kıt'aları sayı üstünlüğüne sahib olmakla beraber şimdiye kadar zikre değer bir ileri hareket kaydedememişlerdir.

Stalino doğusunda cereyan eden savaşlar, belki de tekrar çok puslu hale gelmeğe başlıyan havadan dolayı kuvvetini kaybetmiştir.

Öteki bölgelerde mahdud faaliyet olmuştur.

Sovyet tebliği

Moskova 31 (a.a.) — Sovyet öğle tebliği:

30 mart gecesi cephede önemli hiç bir değişiklik olmamıştır.

Ruslar, Almanların gerilerine paraşütçü indirdiler

Ankara 31 (Radyo Gazetesi) — Şark cephesinde iki gündenberi kanlı muharebeler olmaktadır. Muharebeler bilhassa İlmen gölünün şimalinde gelişme göstermiş ve Sovyetler Novogrod ile Leningrad arasındaki demiryolunu kesmişlerdir.

Moskovadan verilen bir habere göre Rus paraşütçü kıt'aları Alman cephesinin gerisine inerek faaliyet göstermişlerdir. Bu faaliyetin baltalama hareketlerinden ve çetelerle işbirliğinden ibaret olduğu anlaşılıyor.

Vişi radyosuna göre

Londra 31 (a.a.) — Vişi radyosuna göre Ruslar Donetz havzasında günlerce süren şiddetli savaşlardan sonra büyük bir zafer kazanmışlardır. Almanların Harkof bölgesinde ric'ate mecbur oldukları ve son derece büyük kayıblar verdikten sonra fazla miktarda malzeme terkettikleri söylenmektedir.

Sovyet hatlarını yarmak için

Moskova 31 (a.a.) — Moskova radyosu, Almanların batı şimal cephesinin muhtelif noktalarında Sovyet hatlarını yarmak için büyük gayretler sarfettiklerini ve Alman tayyarelerinin kara ordusile işbirliği yaptığını söylemektedir.

Bu cephenin birçok kesimlerinde şiddetli savaşlar cereyan ettiği, fakat Almanların her tarafta zaptedildikleri ve bazı yerlerde püskürtülerek ağır kayıblar verdikleri söylenliyor. Bir tek savaşta 300 den fazla Alman subayı ve askeri öldürülmüştür.

Parti Grupunda

(Baştarafı 1 inci sahifede)

zılarının beyanatına Vekil tarafından verilen cevablar dinlendikten sonra kürsüye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam, umumî heyetin bugünkü müzakerelerini hulâsa ederek bazı işe meseleleri hakkında kısaca beyanatta bulunmuş ve bu beyanat umumî heyetçe tasvib olunarak celseye nihayet verilmiştir.

Hindistanda buhran alâmetleri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

dafaasına dahil telâkki edileceğini söyliyen Sir Cripps Hindistanın Harb Kabinesinde bir azası olacağını bildirmiş ve şöyle devam etmiştir:

«— Tekliflerimiz açıktır. Bu teklifler reddedildiği takdirde harb bitmeden hiç bir şey yapılamıyacaktır. Ben bu tekliflerin doğru olduğuna şahsan kani bulunuyorum ve önümüzdeki günleri en büyük ümidle karşılıyorum.»

Cripps'in tekliflerine şiddetli itirazlar

Yeni Delhi 31 (a.a.) — Hind Kongresinin icra komitesinde yapılan müzakerelerin bir buhrana doğru gittiği zannedilmektedir. Müdafaa işlerinin İngiltere tarafından kontroluna müteallik olan Cripps'in tekliflerinin son fıkrası komitede o kadar şiddetli bir itirazla karşılanmıştır ki bu fıkrada esaslı bir değişiklik yapılmadığı takdirde bütün plânın reddedilmesi ihtimali olduğu söylenmektedir.

Bu müdafaa meselesi hakkında komitede yapılan tefsirlerin bu gün öğleden sonra Cripps'e bildirildiği zannedilmektedir.

Uygun bir cevab verileceği bekleniyor

Yeni Delhi 31 (a.a.) — Kongre ile Müslümanlar Birliğinin İngiliz tekliflerine uygun cevab vermeleri bekleniyor. Bütün partiler bu tekliflerin muhtar bir Hind hükûmetinin kurulmasına yol açtığını kabul etmişlerdir. Siyasî şeflerin verecekleri cevab ne olursa olsun teklifleri kabul veya red hususunda kongre ikiye ayrılmıştır. Bununla beraber kongre üyeleri, Britanya hükûmetinin Hindistan hakkında güdeceği siyaseti açık bir surette tayin etmiş olduğunu ve bütün Hind unsurlarını memnun edecek tarzda bir anayasa hazırlanmasının Hindlilere aid bulunduğunu teslim ediyorlar. Burada hâkim olan umumî kanaate göre her ne kadar bazı partilerin şefleri bu tekliflerin bir kısmına muarız bulunuyorsa da kongreye bu teklifleri reddettirmek hususunda çok büyük güçlüklerle karşılaşacaklardır.

Kongre 4 saatlik bir içtima yaptı

Yeni Delhi 31 (a.a.) Kongre komitesi bugün öğleden sonra dört saat İngiliz tekliflerini müzakere etmiş ve saat 18 de toplantısına nihayet vermiştir Komite yarın tekrar toplanacaktır. Bugün söz söylememeğe yemin etmiş olan Gandi, toplantıda bulunmamıştı. Kongre partisi lideri, Desai, bu akşam Cripps'le görüşecektir. Gandinin yarınki toplantıda konuşması bekleniyor. Ondan sonra kongre reisi Mevlana Azad söz alacaktır.

Müttefikler tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Avustralya kıt'aları vatanlarına döndüler

Melbourne 31 (a.a.) — Denizaşırı harb sahnelerinden dönen ve içlerinde topçu kuvvetleri bulunan Avustralya kıt'aları memlekete avdet etmişlerdir.

Yeni hava üstünlüğü Müttefiklerde

Melbourne 31 (a.a.) — Hava Nazırı Drakeford, Yeni Ginede mahallî hava üstünlüğü temin edildiğini, bunun, muvakkat dahi olsa Japon birliklerini ciddî surette geciktirdiğini ifade etmiştir.

Manila körfezinde topçu düellosu

Vaşington 31 (a.a.) — Harbiye Nezaretinin tebliğinde, Manila üstündeki Amerikan istihkâmlarının şiddetle bombardıman edildiği kaydolunmaktadır. Japon topçuları Amerikan mevzilerini gece gündüz bombardıman etmektedirler. Hasar yoktur.

Çin tebliği

Çungking 31 (a.a.) — Tebliğ: Pazar günü öğleden evvel Birmanyada hareket yapan Çin kıt'aları, düşmanın bire iki nispetinde sayı üstünlüğüne rağmen Tungu şehrinin doğu kesiminde hakimiyeti tekrar elde etmişlerdir.

Üstün Japon kuvvetleri, tayyareler, tanklar ve topçu ile desteklenerek 25 martta Çin mevzilerine karşı taarruza geçmişlerdir.

Beş gün süren şiddetli muhareblerden sonra Japonlar Çinlileri oldukları yerden çıkarmağa muvaffak olamamışlardır. Çin kuvvetleri demiryolu boyunca mevzilerini muhafaza etmektedirler.

Tungu'da örfî idare

Yeni Delhi 31 (a.a.) — Birmanyadaki Çin umumî karargâhı, karşı hücuma geçen Çin kuvvetlerinin Mugyin ve Cuyunhom tayyare meydanlarını işgal ettiğini bildirmiştir. Çin makamları Tungu'da örfî idare ilân etmiştir.

Şimal Buz denizinde bir gemi kafilesi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

muhriblerinin ve denizaltılarının taarruzuna uğramıştır.

27 bin tonluk dört nakliye gemisi batırılmış ve diğer dört gemi hasara uğratılmıştır.

Fırtınasın şiddeti dolayısile beşinci bir geminin batmış olması muhakkak addedilmektedir.

Naiad hafif İngiliz kruvazörü batırıldı

Londra 31 (a.a.) — İngiliz Amirallik dairesi Naiad İngiliz hafif kruvazörünün batırıldığını bildirmektedir. Ölen ve yaralananların akrabaları malûmattar edilmişlerdir. Naiad kruvazörü Dido sınıfından 5450 tonilâtoluk, 1939 da denize indirilmiş hafif bir kruvazördü.

Atlantikte torpillenen iki Müttefik gemisi

Vaşington 31 (a.a.) — Bahriye Nezaretinin bildirdiğine göre orta tonajda bir İngiliz gemisi ve küçük bir Amerika ticaret gemisi Atlantik kıyıları açığında torpillenmişlerdir.

Atlantikteki Müttefik kayıbları 4 ayda 98 gemiyi buldu

Ankara 31 (Rodyo Gazetesi) — Berlin radyosu neşriyatında Amerikanın harbe girdiği tarihten itibaren müttefiklerin Atlantikteki kayıblarına dair rakamlar vermiştir. Bu rakamlara göre Alman denizaltıları Atlantikte 1.300.000 tonilâto hacminde 98 müttefik ticaret gemisi batırmışlardır. Bunun 73 ü petrol gemisidir.

Mihver şimdiye kadar 20 bin tayyare kaybetti

Londra 31 (a.a.) — Röyter: Almanya, İtalya ve Japonya harbin başından beri 20.000 den fazla tayyare kaybetmişlerdir. Hasara uğrıyan ve muhtemel surette tahrib edilen tayyareler bu rakamın içinde yoktur.

Bugün MARMARA'da

GÖZLER KAMAŞTIRICI DÜNYA HARİKALARI BAŞLADI:

Cihan Dans Kralı FRED ASTER'in 942 mucizesi

Caz Fırtınaları

İSA MİRANDA — GEORGES BRENT in asrî faciası

PIRLANTALI KADIN

MATİNELERDEN İTİBAREN

Hindistan Ne olacak?

(Başmakaleden devam)

ve feyizli kaynaşmalar husule getirirdi. Eğer politika işleri muayyen maksad ve gayelere yürütmek san'atı demekse, cidiyetini kabul ettiğimiz İngiliz tekliflerinde hiç olmazsa bu tarafın noksan olduğunu itiraf etmek zaruridir.

Bu tarafı noksan kalır da ne olur, Hindistan İngiltereye karşı isyan mı eder? Hayır. Şimdiki vaziyette Hindistandan böyle bir şey beklenemez. Ancak o koca memlekette İngiliz İmparatorluğu davasına kâfi, yani samimî ve sıcak alâka gösterilmez. Şimdiki şartlar içinde böyle bir neticenin güdülen dava hesabına ne büyük ziyan olacağını izaha hacet bile olmasa gerektir.

İngilterenin Hind meselesinde esası ciddî olan bu tereddüdlü hareketine karşı Japonyanın fikri daha açık olduğu kadar daha cazibdir. Japonya düpedüz Hindistanın hürriyet ve istiklâline kavuşmasını istiyor ve bunu sulh şartı olarak ileri sürüyor. Başka türlü ifade ile Hindistan ecnebi nüfuzundan sıyrılarak kendi hürriyet ve istiklâlini iltizam edecek olursa Japonya harbin bu memlekete girmesine ve orasını da yakıp yıkmasına lüzum görmiyerek yalnız Hindistanın hürriyet ve istiklâlini alkışlamakla kalacaktır. Bunun da propaganda olduğunda şüphe yoktur. Fakat harb kapılarına dayanan Hindistan için bu işte böyle cazib bir propagandadır.

Hakikate gelince iki taraf da Hindistana hürriyet ve istiklâl veriyorsa da bu büyük Asya memleketinin hürriyet ve istiklâl nimetine kavuşması ancak kendi çocuklarının dirayet ve himmetile tahakkuk edebilir. Çünkü, tekrar edelim, hürriyet verilmez alınır.

YUNUS NADİ

«Ankara sakindir»

(Baştarafı 1 inci sahifede)

dir. Doğu Akdenizde alınan tedbirler Ankarada ilkbahar Alman taarruzunun bir kısmı olarak telâkki ediliyor.

Journal de Génève'in makalesi

Cenevre 31 (a.a.) — Journal de Geneves gazetesi «Türkiye ne yapacak?» başlıklı yazısında diyor ki: «Harb uzayıp muharibler yıprandıkça, tarafsız devletler ve ordularının ehemmiyeti artmaktadır. Bu hal askerî kudreti büyük olan Türkiyeye karşı gösterilen sıkı alâkayı izah eder. Hatta bazıları Türkiyenin bir milyonluk mükemmel ordusile terazinin ağırlığını istediği tarafa eğebileceğini iddia ediyorlar. Bu sebeble Türkiyenin, gerek Müttefiklerin ve gerek Mihver devletlerinin, bazan gizli ve bazan imrendirici vaidlerle karşılaşması şaşılacak bir şey değildir. Bu harbin tarihi yazılırken Ankara mühim bir mevki işgal edecektir. Sinir harbi hiç bir tarafta Türkiyede olduğu kadar şiddetlenmemiş, ve hiç bir yerde Ankaradaki kadar geniş ve ince entrikalar, tertibler, tazyikler, tebrikler, iktisadî kolaylık teklifleri ve hissiyata müracaat edilen şekilleri görülmemiştir. Türkiyenin izzeti nefsini koruyan bu mücadele, ayni zamanda muhariblerin ona taarruzdan çekindiklerini gösterir. Holanda ve Irakın istilâsı için yalnız askerî sebebler ileri sürülmüşse de kuvvetli olan ve coğrafî durumu itibarile bugün birinci derecede bir mevki işgal eden bir devlete karşı ayni tarzda hareket düşünülemez.

Muhariblerin tek ümidleri ikna suretile Türkiyeyi vaziyet almağa razı etmekten ibarettir. Türkler, hulya peşinde koşmadıkları için ne vaidler ve ne de tehdidler müessir oluyor. Türkler, devletin Kurucusu tarafından bırakılan esere daima sadık kalarak hiçbir emperyalist arzu gütmüyorlar. Bütün istedikleri, ellerinde olanı korumaktır. Bunun için de hçbir vaid onlara esas gayeyi unutturmuyor.

Son gelişmeler Türklere memleketlerini ileri mevzideki durumunu kaybettirmiştir. Bununla beraber Mihver ve Müttefikler tarafından her taraftan çevrilen Türkiye, adeta mahsur bir halde bulunuyor.

Askerî cepheden bakılınca Alman taarruzunun Rostov civarında durmuş olmasından dolayı Türkiye geniş bir nefes almıştır. Fakat bu suretle kendi hududları yakınında savaşlar yapılmasından kurtulmuş olan Türkiye önümüzdeki ilkbahar mevsiminde tehdide yeniden maruz kalacak ve eğer Almanya tarafından takib edilen hedef, Kafkasya ise Türkiyenin vaziyeti daha güçleşecektir. Boğazların kapanması Mihver devletleri için bir maniadır. Çünkü bu suretle Karadenizde deniz hâkimiyeti Rusların elinde kalmakta ve cenuba doğru dağlar aşarak yapılacak bir taarruza nazaran daha kolay olması lâzım gelen Batuma denizden bir taarruz ihtimali ortadan kalkmaktadır.

Böyle bir taarruz ancak Ankaranın muvafakatile yapılabilir. Bu muvafakat ise Türkiye Harciye Vekilinin bir İtalyan gazetesine yaptığı beyanatta her türlü tereddüdleri ortadan kaldıracak tâbirlerle ifade etmiş olduğu tarafsızlık siyasetinin terkedilmesi demektir.

Türkiyenin nefes almakta zorluk çektiği ve hiçbir tarafa emniyet edememekte haklı olduğu kolayca anlaşılır. Vakıâ her taraftan kendisine emniyet verici sözler söylenmiştir. Fakat Türk idarecileri bu sözlere aldanmıyacak ve dikkatleri artacak bir kiyaset ve dirayete maliktirler. Türklerin vaziyeti tamamile açıktır. Onlar herkesle iyi geçiniyor ve taraflardan birine iltihakla kaybedeceklerinin kazanclarından pek fazla olacağını pekâlâ biliyorlar. Bugüne kadar olan vaziyetleri ihtiyat, dürüstlük örneği sayılabilir.

Bu hareket hakikî durumun mükemmel takdir edilmesinden doğmakta ve yarın akıl ve mantık yeniden dünya üzerinde hüküm sürmeğe başlar ve harbi bitirmek için bir arayıcıya ihtiyac hasıl olursa kimbilir belki de bu hususta bir rol oynıyabilmek arzusile kuvvet bulmaktadır. Anlaşılıyor ki Türkiye kendi arzusile tarafsızlıktan ayrılmıyacak ve şayed ihtilâfa sürüklenirse bu idaresi elinde olmıyan sebeblerin tesirile olacaktır.

SPOR

Boks maçları

Amatör boksörlerimizin en seçilmişlerini cumartesi günü seyredeceğiz

Yazan: **Eşref Şefik**

Boksör Küçük Kemal merhumun hatırasını taziz için tertib edilen boks maçlarında şehrimizin en seçilmiş amatör boksörlerini kendilerine en yakın ayarda olan rakibleri karşısında göreceğiz.

Galatasaray kulübünün pek yerinde bir düşünceyle tertib ettiği bu maçlar memlekette boksun yarı tarihini yaptığı maçlarla yaymış bir gencin hiç bir zaman unutulmadığını ispat bakımından ayrıca dikkate şayandır.

Boksör Küçük Kemalden sonra yetişen ve onun izinde yürümeğe çalışan genc amatörlerimizin boks tekniğinde şöhret kazanmış olanlarının hep bir arada görülmeleri fırsatını da cumartesi günü Maksim salonunda yapılacak maçlarda bulacağız.

Yapılacak sekiz müsabakanın sekizi de ayrı ayrı incelenmeğe değer mahiyettedir.

İlk maçın Receb Gülerle Necib Görbaşak'ın yapacağı ilân ediliyor.

Receb, kardeşi Abdi Gülere yakın bir derecede boks yapmayı beceren bir genedir. Rakibi de Recebin muntazam dövüş tarzını şiddetli hamlelerile bozacak, onu kendi sistemine uyduracak bir kıymette görünüyor. Bu iki gencin boksu her halde meraklıları tatmin edecek gibi cereyan edecektir. Bu maçtan sonra Coşkunla Orhan maç yapacaklardır. Coşkun eskidenberi herkesin takdirini kazanmış bir amatörümüzdür.

Beyoğlu Halkevinde geçen ay yaptığı maçta idmansızlığı yüzünden rakibile berabere kalmıştı. Bu sefer daha iyi hazırlanması tabiidir. İyi hazırlanmış Coşkunun maçı her zaman zevkle seyredilir. Üçüncü ehemmiyetli maç olarak Abdi Gülerin yapacağı dövüşü sayabiliriz. Abdinin rakibi Muzaffer Denli bu sefer en azından beraberlik koparmak üzere her halde pek çetin bir dövüş yapacaktır.

Orta sikletten Muhteşem, mükerrer hücumlu hasma çatmadığı vakit klâsik bir sistemde dövüşen boksörlerimizdendir. Muhteşemin bu sefer karşılaşacağı Cevdet, mükerrer hücumlu amatörlerimizden değildir. Dövüş tarzı, seyrek, fakat şiddetli hamlelidir.

Bu çeşid dövüşen rakibler önünde Muhteşem, biçimli, seyri hoş bir maç yapabilir. Muhteşemin bu seferki hasmı Muzaffer, yeni yetişen gencler arasında ilerisi için iyi vaidler veren bir amatörümüzdür.

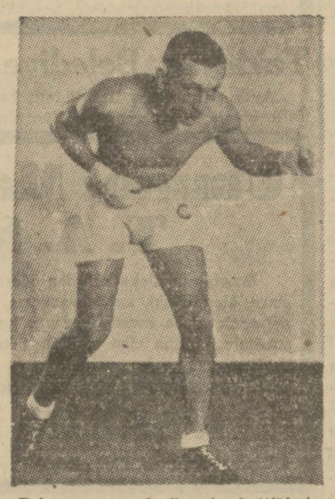

Pek genc yaşında iken kaybettiğimiz boksör Küçük Kemalin son resimlerinden biri

Kilosu ve boyu bosu birden artığından hafif iken yaptığı maçlarda olduğu gibi ayaklarını kuvrak idare edemiyorsa da cesareti ve mukabil hamleleri sayesinde bu eksikliğini pek hissettirmiyor. Eğer, Muzaffer, birden artan kilosuna uygun bir ayak oyununu elde edebilirse, şimdiki derecesinden iki üç derece daha teknik boks yapabilecektir.

En son maçı pek genc olmasına rağmen ağır sikleti tutan Adil Kalkavanla Nuri Ertunga yapacaklar.

Adil, henüz çetin bir imtihan geçirmedi. Bana öyle geliyor ki, kilosu da biraz fazladır. Bence Adil şimdilik yarı ağır siklet içinde daha boksörce dövüşebilir. Hem o zaman çarpışacağı rakibler de bir gömlek daha mülâyim olurlar.

Bunlardan başka istidadlarını, bugünkü dövüş tarzlarını pek methettikleri 6 genc de ayni gün böy ölçüşecekler. Program yüklü sayılabilecek kadar zengindir ve şehrimizin kalbur üstü gelmiş bütün amatörlerini birleştirmiştir.

Esasen Küçük Kemal gibi bir boksörümüzün hatırası da ancak böyle bütün mevcud kıymetleri ortaya koymakla anılabilirdi. Bu işi tertib edenleri şimdiden tebrik ederiz.

Büyük İnönü koşusunun galibi

Yüceülkü lisesi talebesinden Eşref Aydın birinci gelirken

Eskişehirde yapılan İnönü koşusunda birinci olan Eşref, Yüce Ülkü lisesi talebelerindendir. Eşrefin bu büyük muvaffakiyeti atletizm muhitinde geniş bir alâka uyandırmıştır. Bölgemizin bu müsabakaya soktuğu ekipler arasında maruf birçok mukavemetçiler vardı. Bundan başka bu yarışta ikinciliği kazanmak şerefi de Maarif Vekilliğini temsilen müsabakaya iştirak eden İstanbul mektebleri takımına aiddir. Bu müsabakada memleketin her tarafından seçilecek mektebli sporculara da yer verilmiş olsaydı bu derecenin daha iyi olacağı hiç şüphesizdi.

İSTANBUL SİNEMACILIK ÂLEMİNİN KAYDETMEDİĞİ BİR HÂDİSE...

Bir haftada 24500 kişinin alkışlarile çınlıyan, takdir tezahürlerile inliyen İstanbulun en büyük, en ferah ve en çok beğenilen

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında

BUGÜN MATİNELERDEN İTİBAREN

Bu sene Beyoğlunda hasılât ve izdiham rekorunu kıran

1 — ELMACI GÜZELİ

TÜRKÇE Sözlü — ARABCA Şarkılı

Şaheserler şaheserini görmiyenlerin ve tekrar görmek istiyenlerin umumî ve sürekli isteklerine binaen

BİR HAFTA DAHA GÖSTERİLECEKTİR

Ayrıca ve ilâveten senenin emsalsiz bir muvaffakiyeti daha: CHRİSTİNA GRAB ve RUDOLF FERNAN tarafından

2 — MİLLET NAMINA

Bütün merakları uyandıracak, herkesi heyecanlandıracak esrar ve cinayetler dalgası, hareketli, hissî ve gayet müessir bir dram.

Bu uzun ve büyük programı görebilmek için lûtfen tam seans saatlerinde teşrif ediniz

3 erkekle 1 kadın arasında geçen entrikalı bir aşk macerası, kalbleri büyüliyecek, gönülleri aşka bağlıyacak zerafet ve nükteler harikası

BİR TAŞLA ÜÇ KUŞ

(Fransızca Sözlü)

Rejisörü ve baş rolde: THEO LİNGEN'in GUSTİ HUBER ve HERMAN THİMMİG ile beraber yarattıkları neş'e ve kahkahalarla dolu bir film.

Bu Perşembe günü aksamı SARK'ta

BUGÜN MATİNELERDEN İTİBAREN

Kadıköy OPERA Sinemasında

LESLİE HOWARD ve İNGRİD BERGMANN tarafından ibda edilen ihtiras dolu ve görülmemiş bir aşk romanı

AŞK RUYASI

Ayrıca: DAMGALI ADAM — AL KAPONE

Baştan başa heyecan filmi.

Hadiseler Arasında FELEK

«Hazım» ın jübilesi

Jübile de ne oluyor?

Vallahi hakkınız var! Jübile diyip gidiyoruz. Bana bir Fransız madamının adı gibi geliyor bu kelime. Manası malûm ya! Karşılığı malûm değil.

«Hâzım» dostumuzun da jübilesi geldi çattı. Çocuğun -hangi çocuğun desenize!.. san'at hayatına atılışının yirmi beşinci yılı bitmiş. Kutlanacak. Biraz da kurtlanacak! Mesele bu!

«Hâzım», ne zaman görsem bana, hatta en küskün demlerimde bile neş'e veren bir arkadaştır. O, herkese nasib olmaz. Bazıları vardır ki; rastgeldiniz mi akşama kadar işiniz rast gitmez. «Hâzım» onun aksinedir.

Ben, kaç defa denedim, Hâzıma rastgeldiğim gün rahat tramvay arabası bulurum; neş'eli gün geçiririm, hatta beleşten para kazandığım bile olur. Utanmasam tüyünü alıp muska yapacağım.

Uğura inananlara tavsiye ederim.

Zaten kendisi de bunu bildiği için jübilesine gelenlere boncuk dağıtacak ve kindisine:

— Kimi seviyorsun? diye sorunca:

— Mavi boncuk kimdeyse gönlüm ondadır, diyecekmiş.

Ben onun yalancısıyım. Dün rastgeldim:

— Yahu! Kaç gündür masrafa giriyorum... diye söze başladı.

— Hayrola! Et mi alıyorsun? dedim.

— Hayır; ha bu gün yazacak, ha yarın yazacak, diye her gün beş kuruş verip gazete alıyorum... Hani ya! diye sordu.

Bize bunca zamandır, neş'e fırsatları vermiş olan «Hâzım»ın yirmi beş senede bir düşen işini seve seve yapmamak olur muydu? Hemen aldık kalemi ele, şu satırları yazdık.

Şimdi inanmıyacaksınız:

— Bu gün nisanın biridir, bize oyun ediyor, diyeceksiniz! Halbuki iş öyle değil. «Hâzım» jübilede sürpriz olsun diye sakal uzatmamış mı?

— Ayol! Bu ne hal? dedim.

— Ne yapayım birader? Ben sinirliyim. Bir şeye el uzatamam. Rejisörün korkusundan dil de uzatamıyoruz. Kala kala bir bıyıkla, bir sakal kaldı. Ben de onları uzattım. Gördün ya! Artık sözü uzatma! dedi, kesti.

Sözüne inanılırsa jübilenin programı «Deli Dolu» imiş... Onun hayatı zaten ekseri deli dolu olmuştur. O bana dedi ki:

— İhmal etme! Gel tiyatroya da gör! Deli dolu mu! dedi.

Bir Türk şairi safran'ın sinirler üzerine olan neş'e verici tesirini :

«Zâferan cinsi nebâtın Hâce Nasruddinidir»

Mısraile anlatmış. Hâzım da bizim san'at âleminin Nasreddin Hocasıdır. Her gördüğü yerde, her dosta bir yarenlik yapması ondandır. Onun içindir ki; Nasreddin Hoca filminin baş rolünü o aldı ya!

Çok yaşasın inşallah da, çok gülelim.

B. FELEK

Bu Nisan sayısile

PERDE ve SAHNE

İki yaşına girdi.

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye davet

Beyoğlu Yabancı Askerlik şubesi başkanlığından:

338 ve bu doğumlularla muameleye tâbi erlerden Beyoğlu Yabancı Askerlik şubesinde muayenesini yaptıranların iki güne kadar sevkleri için şubemize müracaat etmiyenlerin haklarında takibat yapılacağı ilân olunur.

***

Beşiktaş Askerlik şubesinden:

Emekli deniz önyüzbaşısı Çorumlu Sefer oğlu Mustafa (1739).

Emekli deniz güverte yüzbaşısı Mehmed oğlu Mehmed Cemil Bayındır (1049)

Yedek Top. teğmeni Ahmed oğlu Fuad Kıbrıs (43384).

Bu subayların pek acele şubemize müracaatleri ilân olunur.

***

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesi başkanlığından:

Aşağıda sınıfı ve rütbesi yazılı Yd. Subayların acele şubeye müracaatleri ilân olunur.

Yd. Top. Tgm. Ali Kemal oğlu Zeki Kuneralp (52758), Yd. Top. Tgm. Hasan oğlu İsmail Uygur Rize 331 (53730).

(3233-5340)

Açık teşekkür

Martın 23 üncü pazartesi gecesi doğum için müracaat ettiğim Haseki hastanesi idaresince büyük bir nezaketle kabul edildim. İbraz ettikleri ihtimam ve itinadan dolayı doktor Bay Servete ve kabile Bayan Pakizeye ve keza gösterdikleri şefkat ve hüsnü muameleden dolayı altıncı koğuş başhemşiresi Bayan Asiye ile Kızılay mektebi ikinci sınıf talebelerinden Bayan Fatma, Nezahet, Hürmüz, Muallâ ve Füruzana da alenen teşekkürü vecibe bilirim.

İlâncılık şirketi memurlarından

Zahide Gülergün

PERİ

Kundura Mağazası

BUGÜN AÇILDI.

BULMACA

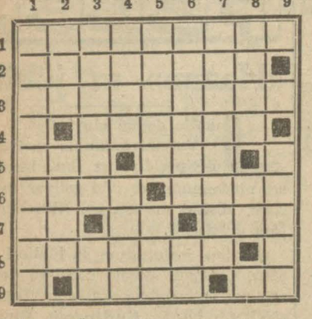

Soldan sağa:

1 — Harbin mahvetmekte olduğu şey. 2 — Yoktan meydana çıkaran (iki kelime). 3 — Yer yer kirli hale gelme. 4 — Avrupada bir yarımada. 5 — Birinci, tersi bir emirdir. 6 — Bir yazıdan çıkan mana, yüksek yer. 7 — Şikâr peşinde koşma, bir sıfat ekinin tersi, Yugoslavyada bir şehir. 8 — Tesadüfe bırakılmış olarak (mürekkeb kelime). 9 — Gıdalandırma, bir emir.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Resmî hava. 2 — Kraliçe, bir devletin parası. 3 — Zamanın kısımlarından, nota. 4 — Terbiyenin süt kardeşi, tersi koyun ahırıdır. 3 — Bir soru edatının cem'i, kokmuş cesed. 6 — Tersi «zıpçıktı» dır, bir edatın kısaltılmışı. 7 — Eski yılı takib eden (iki kelime). 8 — Hayvan yavrusu, matematikte kullanılan bir harf. 9 — Susamış (eski terim).

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	Ö	R	D	Ö	V	Ü	Ş	Ü
2	E	C	İ	R	K	A	D	İ	N
3	R	■	F	İ	S	T	Ü	L	■
4	P	E	■	D	E	■	K	L	İ
5	E	K	İ	N	■	İ	■	İ	S
6	T	A	T	A	R	C	İ	K	■
7	E	B	E	V	E	Y	N	■	Y
8	N	İ	■	T	■	A	■	K	A
9	■	R	A	■	İ	Ç	K	İ	■

BORSA

İstanbul Borsasının 31/3/942 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5,24
Nevyork — 100 Dolar	132,20
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	30,365
Madrid — 100 Pezeta	12,9375
Stokholm — 100 İsveç Kr.	30,72
ESHAM VE TAHVİLÂT	
Türk Borcu I	24,—
İkramiyeli %5 933 Ergani	23,80

YENİ ESERLER

Foto Magazin

66 ncı sayısı, kapağında sinema artistlerinin en yeni ve en güzel resimlerile bezenmiş olarak çıkmıştır.

Holiyuddaki her stüdyo başlı başına bir şehirdir, bayanlar sizin için moda, Sadiye Ülkü ve Mümtaz Güralın şiirleri, Milli Şefin yüksek irşadları, Sadri Ertemin «Dil davası niçin bir devlet meselesidir?» hakkında hasbıhali, Fedai casus romanı devamı, bol sinema havadis ve resimleri, memleket manzaraları.

Modern evrak, dosya ve arşivcilik

Polis Enstitüsü evrak, dosya ve arşiv öğretmeni Cevad Sökmensüer tarafından bu isimle çok faydalı bir kitab neşredilmiştir. Bu eser, memleketimizde ilk defa neşredilen bir arşiv kitabıdır. Vilâyet mektubculuk ve kaza tahrirat kalemlerile nahiye müdirlüklerinde tutulması lâzım gelen arşivler hakkında çok faydalı malûmat verilmektedir. Bu kitabı, alâkadarlara tavsiye ederiz.

Yarım Ay

On beş günde bir çıkmakta olan bu aile ve genclik mecmuasının 1 nisan sayısı zengin mündericatla ve güzel bir kapak içinde intişar etmiştir. Bu sayıda Cahid Uçuk ve Kerime Nadirin iki güzel hikâyesi, Cevad Fehminin «Biz gazeteciler» başlıklı nefis bir yazısı, Kâmil Su ve Şevki Yeşimin tarihi fıkra ve musahabeleri, Rebia Şakir ve Nihal Yalazmanın telif ve tercüme romanları, Sabahaddin Osmanın matbuat âlemine dair kısa fıkraları, gencliğin en güzel şiirleri ve en güzel aşk mektubları anketi, daha bir çok yazı ve resimler vardır. 16 dolgun sahife 10 kuruştur. Tavsiye ederiz.

Satılık Apartıman

Mevkii Osmanbey, müracaat yeri Bahçekapı Şekerci Hacı Bekir karşısında Agobyan han No. 13, saat 4-6

Bursa ikinci sulh hukuk mahkemesinden:

Bursada Ahmedpaşa Fenari mahallesinde Okul sokağında Banika çıkmazında 23 No. da İbrahim Aydınlı oğlu tarafından ayni mahalde mukim boyacı Ali aleyhine ikame olunan mezkûr evin bir odasının füzulen işgali sebebile tahliye ve teslimine ve mahkeme masrafının tahsiline dair davanın cari muhakemesi neticesinde 743 ada ve 19 parsel sayılı müddeabihin bir odasının 16/64 sehim intifali mülkiyeti ile 32/64 sehim yalnız intifa hakkına müddeaaleyhin müdahalesinin men'ile bunun müddeiye teslimine (2584) kuruş mahkeme masrafının da müddeaaleyhten tahsiline gıyaben temyizi kabil olmak üzere 17/2/942 tarihinde karar verilmiş ve müddeaaleyhin eski ikametgâhını terkedip yenisi de meçhul bulunmuş olduğundan ilânen tebliğ olunur. (1361)

KİREÇ

İstanbul, Kadıköy, Suadiye civarındaki insaatınıza lüzumunuz olan kireci 52.153 No.ya telefon ederek **KİREÇÇİ HASAN VEFA** 'dan sür'atle tedarik edersiniz.

Sahib ve Basmuharriri: **YUNUS NADİ**
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: **HİKMET MÜNİR ÜLGEN**

Cumhuriyet Matbaası

KİMYAGER ALINACAK

Sümer Bank İzmit Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden :

Müessesemize 3659 No.lı kanunun hükümlerine göre 140 - 210 lira maaşlı 3 kimyager alınacaktır. Memurin kanununun 4 üncü maddesindeki vasıflara malik olan isteklilerin 30 nisan 1942 tarihine kadar evrakı müsbitelerile birlikte tahriren İzmitte Müessesemiz Müdürlüğüne müracaat etmeleri, halen çalışanların bulundukları müessesenin muvafakatini almaları lâzımdır.

Tekirdağ Belediye Reisliğinden :

Ayda yetmiş beş lira ücretli belediyemiz mezbaha veterinerliği münhaldir. Talib olanların müracaatleri ilân olunur. (3904)

Umumî Mağazalar T. A. Şirketinden:

Ecnebi memleketlerinden Mersin limanına gelen eşya Gümrük İdaresince Mersindeki antrepolarımıza tevdi olunmaktadır. Bu suretle Mersin antrepolarımıza mevdu eşyanın konşimentoları sahibleri tarafından Mersin şubemiz namına ciro edildiği takdirde bu eşyanın gümrük muamelesinin ifası ve arzu edilen mahalle sevki hususlarının, en müsaid şartlarla Mersin şubemizce deruhte edileceğini alâkadarana arzederiz. Tafsilât ve şerait için:

MERSİN ŞUBEMİZE

Müracaat edilmesi ilân olunur.

Emniyet Umum Müdürlüğünden :

Zabıta memurları için asgarî 1900, azamî 2500 metre kışlık elbiselik gri renk kumaş 17/4/942 tarihine musadif cuma günü saat 15 te kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Beher metresine 685 kuruş fiat tahmin edilen kumaşın nümune ve şartnamesini görmek istiyenlerin Umum Müdürlük Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

Münakasaya gireceklerin 1285 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile beraber 2490 sayılı kanunun 4 üncü maddesinde yazılı belgelerle birlikte münakasa günü saat 14 e kadar teklif mektublarını Komisyona vermeleri. «2249» (3992)

DOKTOR ALINACAK

Sümer Bank İzmit Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden :

Fabrikamız evlerinde ikamet etmek üzere, Müessesemize 300 lira ücretli bir dahiliye mütehassısı doktor alınacaktır. 45 yaşını mütecaviz bulunmıyan isteklilerden memurin kanununun 4 üncü maddesindeki vasıfları haiz olanların 30 nisan 1942 tarihine kadar evrakı müsbitelerile tahriren İzmitte Müessesemiz Müdürlüğüne müracaat etmeleri.

Üniversite Rektörlüğünden :

Üniversite için 4 itfaiyeci ile bir âmir alınacaktır. Bunlar İstanbul İtfaiye Müdürlüğünce yetiştirileceklerdir. İtfaiyecilere 45, âmire 60 lira ücret verilecektir. İsteklilerin İtfaiye Müdürlüğüne baş vurmaları. (3906)

Eti Bank

Divriği Demir Madenleri İşletmesinden:

Bir garaj ustabaşısı aranıyor

Her nevi kamyon ve otomobilleri tamir edebilecek tecrübeli ve bilgili bir ustabaşıya ihtiyac vardır. Taliblerin muhtasar tercümei hallerini, evve ki işlerini, ne sebeble terkettiklerini, varsa bonservis suretlerini ve asgarî ne ücret istediklerini bildirmeleri ve mektublarına bir vesika fotografı iliştirerek (Eti Demir - Divriği) adresimize müracaatleri ilân olunur.

AKŞEHİR BANKASININ

1941 yılı sonu itibarile tanzim edilmiş yıllık bilânçosudur.

A K T İ F

		Lira	Krş.
KASA VE MERKEZ BANKASI		24849	73
KANUNÎ KARŞILIKLAR KASASI (Bankalar Kanunu mucibince)		8330	
SENEDAT CÜZDANI		35985	30
ESHAM VE TAHVİLÂT CÜZDANI		2200	
AVANSLAR		322489	44
BORCLU CARİ HESABLAR		2756	45
MUHTELİF BORÇLULAR		73195	99
İŞTİRAKLERİMİZ			
SABİT KIYMETLER			
Menkuller (..... lira üzerinden sigortalıdır)	8800		
Gayrimenkuller (..... lira üzerinden sigortalıdır)	62000	70800	
SAİR AKTİFLER		170779	19
ZARAR			
Eski senelerden müdevver zarar			
Bilânço senesi zararı			
Y E K Û N		711386	10
NÂZIM HESABLAR		67343	96

P A S İ F

		Lira	Krş.
SERMAYE		600000	
İHTİYATLAR			
İleride vukuu muhtemel zarar karşılığı (Bankalar Kanunu madde 31)	745 83		
Kanunî ihtiyatlar	45485 96		
Fevkalâde ihtiyatlar		46231	79
KARŞILIKLAR		9530	
MEVDUAT VE CARİ HESABLAR			
Tasarruf mevduatı	12801 52		
Diğer mevduat	766 00	13567	52
TALEB OLUNMAMIŞ KIYMETLER (Kanun No. 2308)		654	29
MUHTELİF ALACAKLILAR		16735	50
SAİR PASİFLER			
KÂR		24667	00
Y E K Û N		711386	10
NÂZIM HESABLAR			
2 — Kefaletlerimiz	35627 00		
3 — Sair nâzım hesablar	31716 96	67343	96

AKŞEHİR BANKASININ

941 yılı sonu kâr ve zarar hesabı

Z İ M M E T

	Lira	Krş.
Personel masrafları	4163	63
Vergi ve harclar	4016	44
Sair masraflar	1220	26
Verilen faiz ve komisyonlar	418	72
Amortismanlar	838	36
Karşılıklar	2237	00
Muhtelif zararlar	3305	33
Geçen senelerden müdevver zararlar		
Kâr	24667	00
Y E K Û N	40866	74

M A T L Û B

	Lira	Krş.
Alınan faiz ve komisyonlar	3257	47
Esham ve tahvilât cüzdanı gelirleri	154	00
Banka hizmetleri mukabilinde alınan ücret ve komisyonlar	492	40
İştiraklerimiz kârı		
Muhtelif kârlar	24962	87
Geçen seneden müdevver kâr	12000	00
Zarar		
Y E K Û N	40866	74

OSMANLI BANKASI

30 Nisan 1941 tarihindeki vaziyet

A K T İ F	Sterlin	Ş.	P.
Hisse senedlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve bankalarda bulunan paralar	7.410.213	13	7
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	2.205.000	—	—
Tahsil olunacak senedler	7.819.422	7	8
Cüzdanda bulunan kıymetler	1.895.382	16	6
Borclu carî hesablar	7.064.395	16	7
Rehin mukabilinde avanslar	1.957.299	14	3
Kabul yolile borclular	242.472	8	5
Gayrimenkul mallar ve mobilya	547.649	13	5
Müteferrik	136.550	2	8
	34.278.386	13	1

P A S İ F	Sterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	339.953	7	9
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	180.093	5	4
Alacaklı carî hesablar	21.211.030	2	3
Vadeli bonolar ve carî hesablar	725.507	—	11
Kabuller	242.472	8	5
Müteferrik	329.330	8	5
	34.278.386	13	1

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur.

Umum Muhasebe Şef Muavini A. A. MAYER

Türkiye Umum Müdürü PH. GARELLI

MEMUR ALINACAK

Sümer Bank İzmit Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden :

Müessesemizin muhasebe, ticaret ve muhaberat servislerine 3659 sayılı kanunun hükümlerine göre 75 liradan 170 liraya kadar maaş verilmek üzere, imtihanla veya imtihansız memur alınacaktır. İmtihan 20/4/1942 tarihinde Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğünde, İstanbulda Sümer Bank Şubesinde ve İzmitte Müessese Merkezinde saat 14,30 da yapılacaktır. Yüksek İktısad ve Ticaret mektebi veya Ticaret lisesi mezunlarile sanayi müesseselerinde çalışmış olanlar tercihan alınacaktır Memurin kanununun dördüncü maddesindeki vasıfları haiz olanların dilekçelerine evrakı müsbite suretlerile bir fotograflarının iliştirilerek 15/4/1942 tarihine kadar İzmitte Müessesemiz Müdürlüğüne tahriren müracaat etmeleri, halen çalışanların bulundukları müessesenin muvafakatini almaları lâzımdır.

İstanbul Polis Mektebi Müdürlüğünden:

AÇIK EKSİLTME İLÂNI

9/4/942 tarih perşembe günü saat 15 te İstanbulda Liseler Muhasebeciliği Eksiltme Komisyonu odasında «3398.76» lira keşif bedelli İstanbul Polis Okulu tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hulâsasile buna müteferri evrak Polis Mektebi dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat «255» liradır.

İsteklilerin en az bir taahhüdde «2000» liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatle eksiltme tarihinden tatil günleri haric 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile gelmeleri. (3734)

MÜHİM İNŞAAT

Ankarada 150 EV yaptırılacak

1) Ortaklarımız için Ankarada 150 ev yaptırılacaktır. İnşaatın mahiyeti ve teferrüatı hakkında malûmat edinmek ve şartnameyi almak istiyenlerin aşağıdaki adresimize mektubla müracaatleri rica olunur.
2) Şartnameler için (5) lira alınır.

ANKARA TASARRUF EVLERİ KOOPERATİFİ

Posta adresi: Posta kutusu No. 258, Telgraf adresi: İsmetpaşa caddesi No. 29 — A N K A R A.

İnhisarlar İdaresinden :

Paşabahçe fabrikamıza teslim şartile bu sene mahsulü bir miktar anason satın alınacaktır.

Esans nisbeti yüzde üçten aşağı ve mevaddı ecnebiye miktarı yüzde beşten yukarı olduğu takdirde fiattan tenzilât yapılır.

Alâkadarların son fiatlarını havi teklif mektublarile nümunelerini 15 nisan 1942 tarihine kadar Umum Müdürlük Müskirat Muamelât Şubesine tevdi etmeleri. (4062)

STENODAKTİLO ve DAKTİLO alınacak

Sümer Bank İzmit Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden :

Müessesemize, muhaberat işlerinde tecrübesi bulunan, bir stenodaktilo ile almanca lisanını iyi bilen bir daktilo alınacaktır. Stenodaktiloya 210, daktiloya 140 liraya kadar ücret verilecektir. Talibler arasında Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğünde ve İstanbulda Sümer Bank şubesinde 17/4/1942 tarihinde saat 10,30 da imtihan yapılacaktır.

İsteklilerin aşağıda yazılı vesaikle 12/4/1942 tarihine kadar İzmitte Müessesemiz Müdürlüğüne tahriren müracaat etmeleri.

Dilekçe — Nüfus cüzdanı — Polisten musaddak iyi hal kâğıdı — Tahsil vesikası — Hizmet vesikası — 6 X 9 bir fotograf.

Sıtma Mücadelesi Sıhhat Memurluğu Kursu Açılıyor

İstanbulda bir buçuk ay amelî ve nazarî ders görmek hitamında muvaffak olanlar hemen tavzif olunmak kaydile «Sıtma Mücadelesi Sıhhat Memuru» alınacaktır.

Orta okulu ikmal etmiş bulunmak, filî hizmetini yapmış olmak şarttır.

İsteklilerin 4/4/942 akşamına kadar hergün Kadıköy Moda caddesi numara 91 de İstanbul Sıtma Mücadele Riyasetine müracaatle kayıdlarını yaptırmaları diğer şeraitle beraber verilmesi lâzım gelen vesaik hakkında malûmat edinmeleri ilân olunur. (3963)

Motör Aranıyor

120 - 150 efektif beygir kuvvetinde yeni veya kullanılmış bir gazujen veya buhar makinesine ihtiyac vardır. VOLF marka lokomobil tercih edilir. Un fabrikasında kullanılacağına göre mütemadî faaliyete elverişli olmalıdır. Bu evsafa uygun satılık motörü olan Galatada Abit han, zemin kat No. 7 ye müracaat etsin. Telefon : 42010.

İttihadı Millî Türk Sigorta Şirketinden:

30 mart 1942 tarihinde alelâde olarak toplanan hissedarlar umumî heyetinde şirketimiz hisse senedlerinin 22 No.lı kuponu mukabilinde hissedarlara safi olarak (200) kuruş kâr tevziine karar verilmiş olduğundan 1 nisan 1942 tarihinden itibaren Galatada, Ünyon hanında, Şirketimiz veznesinden tediyatta bulunulacağı saygile hissedarlarımıza bildirilir.

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Mevcud yolcu trenlerine ilâveten 1/4/942 tarihinden itibaren hergün Haydarpaşa - Adapazarı arasında 52 ve Adapazarı arasında 51 No.lı yolcu katarları işliyecektir. 52 No.lı katar Haydarpaşadan saat 7,15 te ve İzmitten saat 10,16 da hareketle Adapazara saat 12,03 te varacaktır. 51 No.lı katar Adapazardan saat 13,40 da ve İzmitten saat 16 da hareketle Haydarpaşaya saat 19,30 da varacaktır.

Sayın halkımıza ilân olunur. (3999)

Muhammen bedeli (1125) lira olan 3000 aded pirinç gömme kapı kilidi, aynası (10/4/1942) cuma günü saat (14,45) on dördü kırk beşte Haydarpaşa Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (84) lira (38) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4056)

Muhammen bedeli (19500) on dokuz bin beş yüz lira olan 15 ton donyağının 16/4/942 perşembe günü saat 15,45 te kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında toplanan Merkez 9 uncu Komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1462,50) liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,45 e kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden temin olunur. (4031)

Balya asliye hukuk hâkimliğinden: 942/53

Balyada mukim Boyabadlı fırıncı Ahmed Girginin müddeaaleyha Boyabadın Gökdere mahallesinden İbrahim kızı karısı Kezban aleyhine terk sebebile açtığı boşanma davasının cari muhakemesi sonunda:

Müddeaaleyha Kezbana bidayeten namına gönderilen davetiyenin, bulunmadığından bahisle bilâtebliğ iade edilmiş ve buna karşı davacının ilânen gıyab kararı tebliğini istemesi üzerine mezkûr gıyab kararının ilânen tebliğine karar verilmiş olup buna karşı müddeaaleyha Kezbanın mahkemeye gelmediği gibi bir mazeret de dermeyan etmemiş olduğundan iki tarafın terk sebebile 12/2/942 tarihinde boşanmalarına karar verilmiş olmasına binaen müddeaaleyhanın mezkûr ilânın tarihi tebliğinden itibaren 15 gün zarfında Balya asliye hukuk mahkemesine müracaat etmesi lüzumuna müracaat edilmediği takdirde mezkûr hükmün kesbi kat'iyet etmiş addedileceği cihetle tebliğ maakmına kaim olmak üzere ilân olunur.

Tecrübeli Bir Muhasib

İŞ ARIYOR.

Adres: Beyoğlu Posta kutusu 2202

Zayi — Taksim orta mektebinden almış olduğum tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

640 numaralı Muvakkar Çifter Cihangir, Yeniyuva sokak No. 22

Mersin asliye hukuk mahkemesinden:

Mersinin Tömük köyünden Mehmed Göl ve Elif Ayşe ve gene Ayşe vekilleri Ahmed Şenol tarafından Mersinde mukim Nikola Sodanın oğlu ve varisi Corç aleyhine açtığı tapu kaydının iptali davasının yapılmakta olan duruşmasında:

Müddeaaleyh Corç namına çıkarılan davetiyenin mahalli ikameti meçhul olduğundan bilâtebliğ iade edilmiş olmakla ilânen tebliğat icrasına karar verilerek duruşmanın 13/4/942 tarihine musadif pazartesi günü saat 9 a talikına karar verilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatte mumaileyh Corcun mahkemede hazır bulunması veya bir vekil göndermesi, aksi takdirde hakkındaki duruşmanın gıyaben icrasına karar verileceği ilân olunur.

Zayi — Edremid Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremle nüfus kâğıdımı kaybettim. Yenilerini çıkaracağımdan zayilerin hükmü yoktur.

326 doğumlu Şaban oğlu İbrahim Mıhçı

Belediye Sular İdaresinden :

İdaremizin Elmalı fabrikası için bir ikinci makinistle bir tesviyeci, Feriköydeki atelyemiz için de bir elektrikçi, bir frezeci ustası, üç tornacı, üç tesviyeci ustası, bir marangoz ve iki otomobil tamirci ustası alınacaktır.

Makinistin Sanayi mektebi mezunu olması, elektrikçinin Nafıa Vekâletinden asgarî üçüncü derece ehliyetnamesini haiz bulunması lâzımdır.

Diğer işçiler arasında Sanayi mektebi mezunu olanlar tercih edilir. (4063)

İYİ BİR FIRSAT

15000 lira kıymetinde

11 kırat 40, lekesiz ve Amerikan traşlı kıymetli bir pırlanta. Yarın Sandal Bedesteninde Mezad salonunda satılacaktır.

İşçi aranıyor

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden :

İdaremiz Şişli tamirhanesi için imtihanda gösterecekleri ehliyete göre saatte 35 kuruşa kadar ücret verilmek suretile 40 soğuk demirci ve tesviyeci, 3 tenekeci, 6 tornacı, 3 bobinör ve 3 elektrikçiye ihtiyac vardır.

Askerlikle alâkası bulunmıyan isteklilerin nüfus hüviyet cüzdanı, hüsnü hal kâğıdı ve şimdiye kadar çalışmış oldukları müesseselerden alınmış iyi hizmet vesikaları ve ikişer fotograflarile birlikte idarenin Metro hanı zemin katındaki «Zat İşleri ve Sicil Müdürlüğü» ne 4/4/942 günü saat 14 te müracaatleri lüzumu bildirilir. (3990)

ÇELİK BORU VE TEFERRUATI ALINACAK

Petrol Ofisinden:

Haydarpaşada vagonda teslim şartile 4450 si dört, 1650 si altı pusluk olmak üzere 6100 metre çelik boru ve bunlar için lüzumlu teferrüat kapalı zarf usulile ve eksiltme yolile alınacaktır.

Vana, dirsek, Y ve T gibi lüzumlu teferrüatın miktar ve nevilerile sair hususlar hakkında istenilen izahat Mubayaa ve İddihar Müdürlüğünden alınabilir.

Petrol Ofisi borularla teferrüatının ithali hususunda müteahhide mümkün olan her türlü kanunî müzahareti gösterecektir.

Teslim zamanını tayin müteahhide aiddir. Müsavi şartlar altında erken teslimi taahhüd eden diğerlerine tercih edilecektir.

Bu eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin beş bin liralık teminatı nakid veya Devlet tahvili veya banka mektubu olarak Petrol Ofisi veznesine tevdi etmeleri ve bu hususu mübeyyin vezne makbuzunun tarih ve numarasını teklif mektublarının zarfına yazmaları lâzımdır.

Teklif zarfları 11 nisan cumartesi günü saat 11 e kadar Mubayaa ve İddihar Müdürlüğüne tevdi olunmalıdır.

Ayni gün saat 11,30 da bütün zarflar teklif sahiblerinin huzurile açılacaktır ve bu iş en müsaid teklif yapana ihale edilecektir.

Petrol Ofisi ihaleyi yapmakta serbesttir.

Erzurum Belediye Reisliğinden :

260 lira aylık ücretli fen işleri müdürlüğü münhaldir. Yüksek Mühendis mektebi mezunlarından talib olanların evrakı müsbitelerile Erzurum Belediye Reisliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,45 Ziraat ta.
7,33 Müzik (Pl.)	18,55 Dış politika
7,45 Haberler	19,10 Şarkılar
8,00 Müzik (Pl.)	19,30 Haberler
8,15 Evin saati	19,45 Serbest zaman
★	19,50 Fasıl heyeti
12,30 Program	20,15 Rad. Gazetesi
12,33 Şarkılar	20,45 Halk türküleri
12,45 Haberler	21,00 Sağlık saati
13,00 Türküler	21,15 Fasıl heyeti
★	21,45 Bando
18,00 Program	22,30 Haberler
18,03 Dans orkes.	22,45 Kapanış.

OMNİOM ŞARK SINAİ Anonim Şirketinden:

İLÂN

30 mat 1942 tarihinde toplanan umumi heyetçe verilen karar ve salâhiyet istinaden 1 nisan 1942 tarihinden itibaren şirketin Galatada Ünyon hanında 57 numaralı yazıhanesinde saat 10 dan 13 e kadar beher hisse senedine, 18 numaralı kupon mukabilinde, safi 10 kuruş tevzi edileceği ilân olunur.

İstanbul, 31 mart 1942 İdare Meclisi

BELFAM NEDİR?

20 nci asrın güzellik harikasıdır. Cildiniz kırışmış ise ihtiyarlıyorum diye üzülmeyin.

Henüz genc iseniz acaba, bir gün ihtiyar olacağım diye düşünmeyin.

Her çağınızda taptaze cilde malik olmak, güzel kalmak istiyorsanız

KREM BELFAM'I

behemehal bir defa tecrübe ediniz.

HER YERDE BULUNUR.

Deposu : Bahçekapı Meydancık Vakıf han cad. No. 17. S. Hürbaş.

Zayi — Refahiye nüfus memurluğundan aldığım nüfus cüzdanım zayi oldu. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Kalkan oğullarından Çakır Mahmud oğlu, 1238 doğumlu Zühtü Tunç

ÖZ EMLÂK

Ö. Mekki Hak'er tekrar işine başladığını sayın müşterilerine arzeder. Telefon: 22955. Sirkeci Kemal Bey sineması yanında Devrişler sokak No. 10, kat 1.

Zayi — 939/940 senesi Balıkesir lisesinden aldığım mezuniyet diploması ve 940/941 de ayni liseden aldığım olgunluk diploması Fakülte yangınında zayi olmuştur. Yenilerini çıkartacağımdan zayilerin hükmü yoktur.

338 doğumlu Nejad Günbay

KIYMETLİ

Plâtin üzerine çift taş pırlanta bir yüzük 2/4/942 perşembe günü saat 14 te Sandal Bedesteninde satılacaktır.